2528

SKAP DIN GRØNNE DRØMMEOASE!

terrasse & hageliv

128
SIDER INSPIRASJON

ÅRETS HAGETRENDER

LEKRE RETTER *på grillen*

12
HERLIGE HAGER
– fra Norden til Middelhavet

Nyt sommeren i

VAKRE UTEROM

bc | 3570 | 001
FAKTA

Ønsk sommeren velkommen!

SOMMEREN STÅR FOR DØREN, og mange av oss har allerede flyttet ut i hage, på balkong og terrasse. Det er noe eget å kjenne solen varme for alvor og se vekster og grønt våkne til liv. Hagesesongen for oss nordboere er relativt kort, og derfor ønsker vi å få mest mulig ut av disse deilige månedene.

Litt avhengig av hvor i landet du bor, er du kanskje ferdig med den første våronna i hagen eller på terassen. Eller kanskje har du akkurat begynt. Uansett er det lite som gjør så godt som å kjenne duften av vår når vi fjerner sporene etter vinteren og begynner å glede oss over alt som venter de kommende månedene.

Hva er ditt favoritt-uterom? Og er det slik du ønsker, eller kunne du tenke deg å forandre på noe? Enten du har en stor hage, eller en liten balkong; enten du planlegger en full renovering av en stor hage, eller bare trenger litt inspirasjon til å skape en deilig kosekrok på terrassen – i *Terrasse & hageliv* finner du massevis av herlig inspirasjon til frodige, praktiske og trivelige uterom.

Jeg håper vi kan inspirere deg til å få det beste ut av akkurat *din* hage!

Sommerlig hagehilsen fra

Eeva

terrasse
& hageliv

Tekst / grafisk design

Eeva Ek

Mira Halonen

Anu Flinck

Øvrig innhold

Redaksjonen, Terassi Media

Foto, omslag og bakside

Pirjo Kiiskinen
Ton Bouwer / House of Pictures

Salg av annonser

Lassi Mäki-Valkama tlf. +358 41 435 8792

Utgiver

Terassi Media Oy
förnamn.efternamn@terassimedia.fi

ORAGE

Terrasse & hageliv
Norsk utgave 2025 © Orage AS
ISBN: 978-82-8447-588-2

Norsk redaksjon
Redaktør: Inger Marit Hansen
Grafisk produksjon: Lise Aasrum
Omslag, design: Jeanette Hanvik

Utgitt av
Orage AS
Jarlsøveien 50
3124 Tønsberg, Norge
+47 47 46 60 00
post@orage.no
www.orage.no

Salgssjef
Øystein Berg
+47 909 61 959 berg@orage.no

Trykking
Trykt i Latvia, Artko AS
NORDIC SWAN ECOLABEL 3041 0904 PRINTED MATTER
Alle Orage-produkter trykkes av svanemerkede trykkerier.

© Terrassi Media OY
Innholdet i denne publikasjonen er oversatt og gjengitt fra *Terassi*, Terassi Media OY, FI 2025.
Alle rettigheter forbeholdt.
Varemerket *Terassi* eies av Terassi Media OY og brukes her under lisens.

terassi media oy
www.kotonajapihalla.fi

Årets forlegger i Finland 2017 terassi media oy

terassi media oy 15 år

ZETTERMAN HAGEDESIGN

terrasse
& hageliv

AFFARI FRA SVERIGE

Innhold

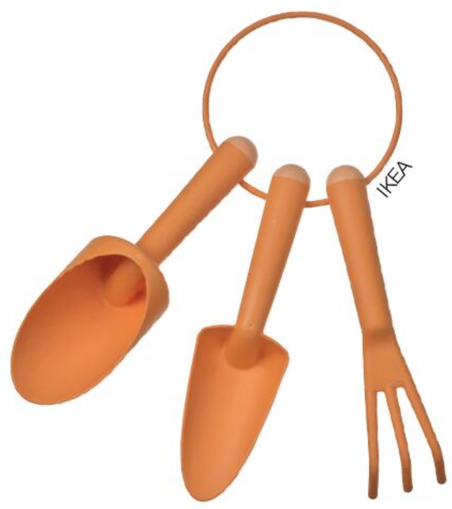
6 Stylistens favoritter

HJEMME HOS

12 Moderne arkitektur møter frodig natur
20 Vakre kontraster
26 Kvelder rundt leirbålet i egen hyttehage

HAGELIV

37 Hagetrender 2025
42 Grønn innovasjon!
50 Gartnerens tips
54 Hagearkitektens beste løsninger
61 Miks & match: Skjønnhet på tvers av grenser
64 Kreative prosjekter: Gjør-det selv!
72 Hagekokkens grillfest

IKEA

MØBLER

Vakre kontraster s. 20

HOUSE OF PICTURES / TON BOUWER

HOUSE OF PICTURES / TON BOUWER

HAGEBESØK

78 En takterrasse til begjær
80 Klassisk murvilla med moderne hage
86 Hage med historisk sus
92 En hage som tar vare på naturen

UTEMØBLER

97 Årets utemøbler

FANTASTISK FORVANDLING

112 Strandhus med stor terrasse
116 En hage midt i skogen
120 Fra åpen til intim hage
124 Et sted for utekvelder og grilling
128 Frodig rekkehushage uten plen

Lekre utemøbler s. 97

LENE BJERRE

Denne lekre puten med broderi fra Lene Bjerre pynter opp i hengekøyen. Størrelse 40 x 60 cm, ca. 600 kr.

OBS!
Tekstiler som ikke er impregnert bør tas inn når det regner, og skjermes for direkte sol. Slik holder de seg pene lenger.

Vakkert nett i økologisk bomull designet av Matti Pikkujämsä er perfekt både på stranden, på weekendturen og når du skal handle. Størrelse 40 x 60 cm, finnes også i hvitt og svart, ca. 700 kr.

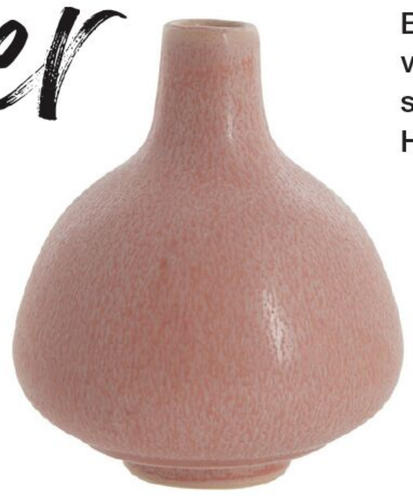

En olivengrønn batteridrevet lampe med timer skaper stemning på terrassen. Høyde 22 cm, ca 250 kr, fra Jysk.

Fargerik forsommer

Nå flytter vi ut! Pynt opp uterommet med vakre detaljer i duse pasteller og varme jordfarger.

VED **MIRA HALONEN**

Miniatyrvasen i keramikk fra Lene Bjerre har en delikat rosafarge og venter bare på å bli fylt av sommerens markblomster. Høyde 9 cm, ca. 70 kr.

Tips!

Kjøp vasen i flere farger og lag et stilleben på bordet!

Sommerlige farger av glass. Kombiner flere av Affari of Swedens Daisy-lysestaker til et vakkert stilleben!

Det rustikke håndlagede keramikkruset Milla er perfekt for en ettermiddagskaffe eller en god kopp te som nytes utendørs. Høyde 9 cm, ca. 200 kr, fra Lene Bjerre.

Ib Laursens krukke overrasker med sitt røffe, men samtidig polerte utseende. Potten er ca. 10,5 cm høy og egner seg godt som potteskjuler for små urter. Ca. 150 kr.

Linløperen Sunshine trenger ikke strykes – lettvint, ikke sant? Finnes i flere farger, 50 x 145 cm, ca. 500 kr, fra Himla.

Den håndlagede krukken Luna fra Muubs er 38 cm høy, og er et blikkfang i seg selv. Hvis du vil ha snittblomster i den, kan du sette en glassbeholder inni. Ca. 1500 kr.

Skap et komfortabelt og elegant uterom.

Oppladbar bordlampe i værbestandig materiale. 34 cm høy, ca 1200 kr, fra K-rauta.

Terra-lykten gir både varme og atmosfære. Kan brukes både med LED-lys og vanlig stearinlys. Høyde 15 cm,
ca. 200 kr/stk, fra Asko.

Med Aduro B1 biopeis trenger du verken strøm eller skorstein på uteplassen. Peisen er lett å plassere i både store og små uterom. Ø 48 cm,
ca 11 000 kr, fra K-rauta.

Uterommet er enkelt frisket opp med maritime striper og et snev av Middelhavet.
Tekstilene er fra Himlas SS25-kolleksjon, himla.com/eu.

Kuvertbrikke i vevd, naturfarget jute, med en hyggelig tekst som ønsker gjestene velkommen til bords. Ca 70 kr, fra Asko.

Den stripete saccosekken er vevd i filleryeteknikk med materialer fra kasserte klær. På denne måten blir hvert eksemplar helt unikt.
Ca 3300 kr, fra Madam Stoltz.

Søt blomsterpute av bomull, 40 x 40 cm. Perfekt på stolsetet for å få barna opp i riktig høyde, eller som søtt dekorelement i en sofa. Ca. 450 kr, fra Pentik.

Vakker løper i lin og bomull med fresia-motiv, designet av finske Lasse Kovanen 45 x 160 cm, ca. 400 kr, fra Pentik.

La bordet blomstre

La hagens blomsterflor dekke bordet også! Gjør hverdagsmåltidene til en hagefest med fargerikt servise og blomstrende tekstiler.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **PENTIK**

Nå er det deilig å spise utendørs! Velg det beste stedet i hagen eller på terrassen - kanskje et sted med lett skygge fra planter eller en parasoll.

Begynn med å velge en duk. Pentiks store duk, som dekker hele bordet, er så vakker at du nesten kan kjenne duften fra liljene den er dekorert med. Eventuelt kan du droppe en heldekkende duk og gå for en frisk løper, som den med nydelige fresiaer ovenfor. Tuntu-serviset (under) er håndlaget i Posio i Finland, og serien har vakker glasur i dempede, avstemte farger. Du kan mikse og matche de unike delene av serviset i ulike kombinasjoner, alt etter om du vil dekke til frokost eller middag.

Spiseplassen blir ekstra koselig med noen fine puter – de gamle kan enkelt friskes opp med nye, freshe trekk.

Ta deg en velfortjent pause, la humla suse og nyt sommerens blomster på terrassen!

Tuntu er et praktisk servise designet av Tuuli Saarelainen. Det tofargede kruset rommer 2,5 dl (ca. 250 kr) og skålen er perfekt til frokostblanding og dessert (ca. 300 kr) Alt fra Pentik.

Stripene på dette putetrekket av bomull bringer tankene til sivgresset som vokser langs strendene. Passer til en pute på 48 x 48 cm. Ca. 350 kr, fra Pentik.

Tips!

Ta hageføleIsen inn i hjemmet eller hytta med de samme tekstilene og serviset du bruker ute.

Akrylbelagt bomullsstoff er et praktisk valg til spisebordet, siden det er smussavvisende og lett å tørke av. Ca. 450 kr per m. ***en.pentik.com***

Hjemme hos

FRODIGE OASER MED
PLASS TIL Å LEVE

ZETTERMAN HAGEDESIGN

12 Moderne arkitektur møter frodig natur
20 Vakre kontraster
26 Kvelder rundt leirbålet i egen hyttehage

Moderne arkitektur møter frodig natur

Hagen ligger på en skrånende tomt på Lidingö utenfor Stockholm. Familien ønsket en hage i stram, skandinavisk stil som likevel var frodig – et uterom for familiesamvær, måltider, avslapning og opplevelser.

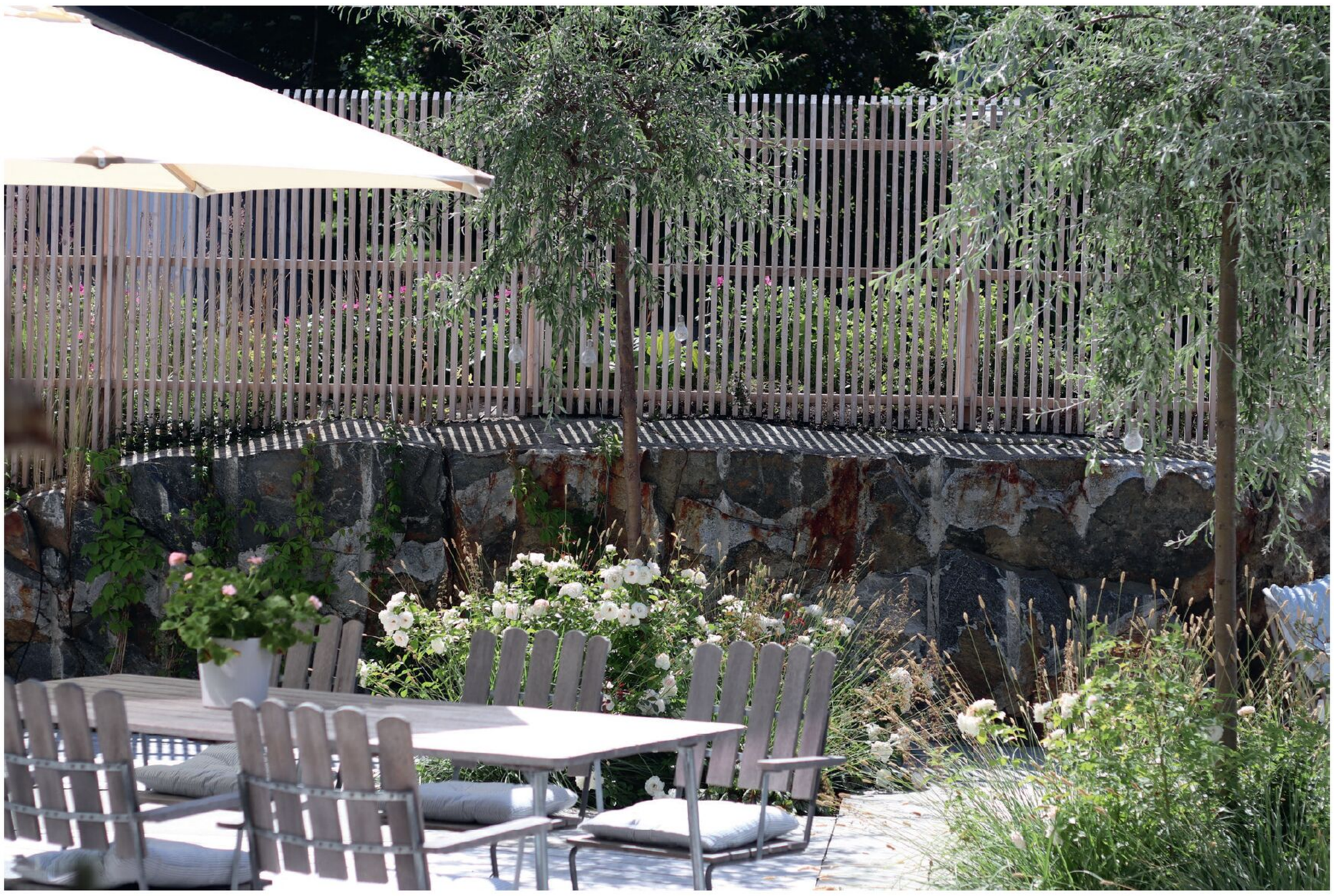
VED **MIRA HALONEN**
BILDER OG HAGEDESIGN **ZETTERMAN GARDEN DESIGN**

De store betonghellene er kombinert med terrassebord lagt diagonalt, noe som gir overflaten et livlig uttrykk og trekker blikket mot bassenget og sittegruppene. Innimellom er det anlagt bed, hvor prydgress og blomstrende planter skaper en grønn oase.

De sølvfargede bladene på pendulaens hengende grener gløder i solen. Lyse nyanser av hvitt, rosa og sølvgrått skaper en harmonisk atmosfære.

Spisegruppen glir nydelig inn i terrenget
med sine naturlige fargetoner.

Satig flere familier ønsker at hagen skal være mer enn bare en vakker kulisse - den skal være sentrum i hverdagslivet, et sted å tilbringe tid sammen og skape minner. Slik tenkte også denne familien på fire, som bor på Lidingö utenfor Stockholm. De ønsket seg et sted der de kunne nyte en avslappende frokost så vel som en fest med venner.

Hagen ble anlagt mellom 2017 og 2019, og tanken var at den skulle passe med arkitekturen på huset. Hoveddelen av hagen består av stor terrasse på 250 m², som ligger inn mot en naturlig fjellvegg som skjermer mot hagen mot gaten.

En hage med mange funksjoner - og plass til alt du trenger

Familien ønsket at hagen ikke bare skulle være vakker, den skulle også dekke ulike livssituasjoner og behov. Den skulle være et sted for sosialt samvær, bespisning, avslapning og aktiviteter. Derfor ble terrassen delt inn i områder tilpasset ulike aktiviteter. Det ene området har svømmebasseng og lounge, mens det andre har spiseplass og utekjøkken. Resultatet er en løsning der hvert område har sin egen karakter, men likevel er forbundet med hverandre.

Skogsområdet på baksiden av hagen fikk stå urørt. Furu, bjørk, bregner, blåbær- og tyttebærlyng danner en naturlig ramme, samtidig som følelsen av uberørt natur ble bevart.

Minimalistisk stil og naturlige materialer

Materialvalget i hagen er gjennomtenkt: Betong og tre danner en tidløs, skandinavisk stil. Beplantningen er minimalistisk, men stemningsfull - florlett prydgress svaier mellom rosa og hvite roser. De høyere plantene rundt terrassen skjermer for innsyn og skaper en grønn, usjenert oase.

"Vi ville ha en hage som både var elegant og lett å vedlikeholde. Det var

Bassengområdet grenser til skogen, som skaper en lun ramme rundt baderne.

De frodige plantene skaper en varm kontrast til betong og grånet treverk.

viktig for oss at den ikke bare skulle se bra ut, men også passe livsstilen vår og by på opplevelser året rundt", sier familien.

Når hagen er riktig utformet, blir den ikke bare en del av hjemmet, men også en del av livet. Denne hagen på Lidingö er et perfekt eksempel på hvordan arkitektur, natur og familiens behov går opp i en høyere enhet. Resultatet er et levende, pustende og inspirerende uterom som utvikler seg i takt med eierne, og som gir rom for de for de små hverdagsøyeblikkene så vel som de store feiringene.

Roser og prydgress er en enkel og delikat kombinasjon.

Denne hagen er skapt for en aktiv familie med interesse for design og arkitektur. Målet var å lage et sted hvor familien kunne skape minner for livet.

Terrasseområdet er stort, men brytes opp ved bruk av skrå linjer og belysning. Det går en linje gjennom hele terrassen, som til slutt leder deg til svømmebassenget. Klippen til høyre rammer det hele inn. Nedenfor terrassen er det et område med plen.

Planter som er brukt i hagen:

- Pyrus salicifolia «Pendula» - vierpære
- Rosa «Aspirin» - rose
- «Sesleria nitida» – sesleria
- Calamagrostis acutiflora – «Karl Foerster»-prydgress

Tre og betong er de eneste materialene som er brukt – det gir en rolig, minimalistisk stil.

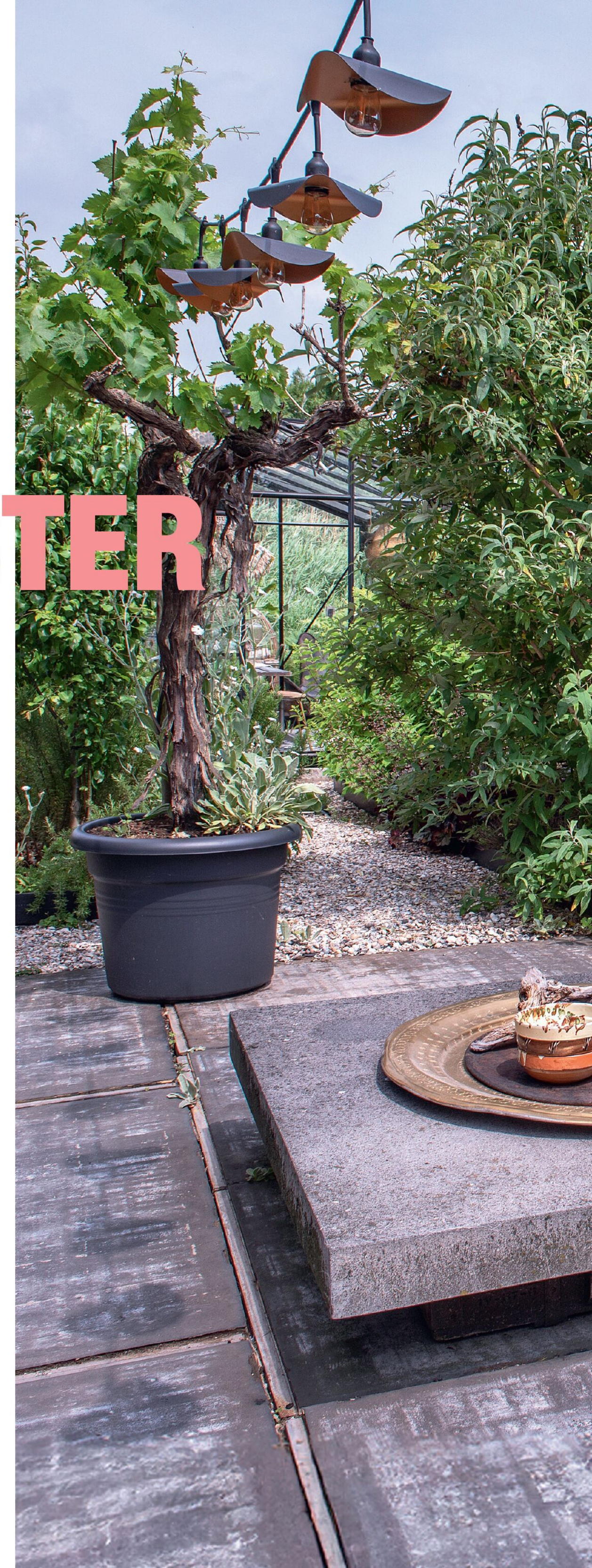

Huset er tegnet av Enflo Arkitekter.
Hagen er designet av Annika Zetterman
www.annikazetterman.com
Instagram @newnordicgardens

VAKRE KONTRASTER

Korin og Renés hjem i Nederland er et mesterverk i moderne arkitektur – men hjemmets sjel ligger i hagen, som kombinerer gjennomtenkt eleganse med frodige grøntområder. Paret har selv designet og anlagt hagen – med økologi og bærekraft som et gjennomgående tema. Hagen er delt inn i ulike soner som hver har sin egen unike atmosfære.

VED **EEVA EK**
TEKST **HOUSE OF PICTURES / MONIQUE VAN DER PAUW**
BILDER **HOUSE OF PICTURES / TON BOUWER**

Vi bestræber:

En fredelig oase med fokus på bærekraft og økologi.

Hvis du ikke har plass til store trær i hagen din, er et litt mindre terassetre i en krukke et godt alternativ.

Korin og Renés hage kombinerer gjennomtenkt design med naturlig vegetasjon. Moderne arkitektur kombinert med frodig beplantning skaper en oase som pulserer av liv og harmoni.

Bærekraft og økologi er viktige verdier for paret, og derfor har de hovedsakelig bygget opp hagen med gjenbruksmaterialer – resirkulert treverk og naturlige løsninger, som for eksempel å dekke noen områder med skjell i stedet for stein.

Drivhuset er hagens hjerte

Hagen er delt inn i flere stemningsfulle soner: blomstrende staudebed, med en lett blanding av gress og prydplanter, og en frodig oase med frukttrær og urtehage.

I midten av hagen ligger et moderne drivhus som brukes både til dyrking og som oppholdsrom. Her finner man et koselig loungeområde som kan brukes året rundt. Med sin lette konstruksjon i glass og metall smelter drivhuset vakkert inn i hagen.

Den moderne spisegruppen står på et terrassegulv i støpt betong, mens andre deler av hagen er dekket av skjell.

Sosialt samvær og avslapping

Terrassen, som ligger i direkte tilknytning til huset, glir naturlig inn i hagen. En stor spiseplass gir rom for sosialt samvær og hygge, mens loungeområde fungerer som et skjermet gårdsrom.

Hagen er bygget opp av gjenbruksmaterialer, som for eksempel resirkulert tre.

Selvbygde tresofaer og sofabord i betong komplementeres av tekstiler, potteplanter og dekorative pyntegjenstnder. De fargerike, myke putene og teppene inviterer til avslapping – fra morgen til kveld.

Denne hagen er ikke bare vakker, den er også en bærekraftig oase der moderne design og bohemsk stil smelter sammen på en utmerket måte.

Kvelder rundt leirbålet
i egen hyttehage

Det tok 23 år å fullføre hyttedrømmen, men den var vel verdt å vente på. Etter hageombyggingen ble den nye bålplassen hyttas favorittsted.

VED **EEVA EK**
FOTO **PIRJO KIISKINEN** OG **EEVA EK**

Det er akkurat 25 år siden vi kjøpte tomten. Vi var et barnløst par i begynnelsen av trettiårene som hadde flyttet fra landet til byen. Vi lengtet etter en finsk badstue nede ved sjøen, grilling på stranden, et sted å fiske og en potetåker, da vi kom over en annonse for en billig strandtomt i Kisko i Finland. På denne tiden fantes det ikke noe Google Maps, men ved hjelp av et godt, gammeldags papirkart fant vi det sjarmerende lille stedet, som viste seg å ligge overraskende nært hjemmet vårt i Esbo. Etter en times kjøretur og et besøk på strandtomten på vestkysten var vi solgt – dette skulle bli vårt nye paradis.

Som unge, men allerede erfarne byggherrer var vi ganske trygge på hvordan vi skulle gripe an et slikt hageprosjekt på den halvannet hektar store hyttetomten, og vi lagde en detaljert plan. Tomtens åpne og solfylte landskap og lange strandlinje inspirerte oss til å legge små bygninger på hver kant av stranden. På midten av stranden anla vi en grillplass, og alt ble bundet sammen av buktende stier.

Midt i byggeprosjektet kom vårt første barn, og drømmen om å dekke stiene med skifer måtte settes på vent – av budsjettmessige årsaker. Alt annet på hyttetomten ble imidlertid ferdigstilt som planlagt i løpet av de første fem årene. Hovedbygning, gjestehytte,

brygge, vedskjul, redskapsbod, bålplass og selvfølgelig den store hagen med ferdigplen, beplantning, sandstrand, belysning og steinlagte stier.

Veien mot drømmen

20 år gikk fort, mens vi så årstidene komme og gå i den lille hytta vår på 60 kvadratmeter: Ski- og isfisketurer om vinteren, sopplukking om høsten og fisketurer på innsjøen om våren er blitt kjære tradisjoner for våre tre sønner, som nå også bruker hytta uten at vi foreldre er der. Men til tross for løpende vedlikehold både av bygninger og hage, begynte behovet for en uunngåelig – og kostbar – oppgradering å melde seg.

Etter å ha solgt solcelleanlegget på rekkehuset hjemme og tatt opp et lite tilleggslån, var planene realiserbare. Den gamle ferdigplenen hadde sunket, og stiene var mosegrodde. Det trykkimpregnerte trevirket i trapper, terrasser og brygge var begynt å råtne, og trengte ny overflatebehandling. Dessuten hadde hagens naturlige samlingspunkt uventet flyttet seg nærmere stranden – fremfor alt fra ettermiddagssolen på sandstranden til solnedgangen på steinstranden.

Så satte vi i gang. Et lokalt anleggsgartnerfirma ble valgt til å utføre jord-, anleggs- og byggearbeidene i hagen. Arbeidet, som startet høsten 2023, var fullført påfølgende sommer. Nå klippes den nye ferdigplenen av en praktisk robotgressklipper, og på den nye spiseplassen ved stranden nytes nå både kveldssol og deilige delikatesser tilberedt over åpen flamme på den nye leirbålplassen.

Den nye strandterrassen er et deilig sted å være. Når skumringen faller på lyser de værbestandige og USB-oppladbare loungebordlampene fra Konstsmide opp. Bak spisegruppen skimtes Espegards emaljerte bålpanne, som fremdeles er nærmest som ny etter 20 år i hagen.

Rundt leirbålet

Den vakre bålgruppen Fire Sandwich, som er håndlaget i cortenstål (værbestandig stål) av det estiske selskapet Hoovipood Oü, var et røverkjøp på Vårmessen i Helsinki i 2024. Den robuste gruppen består av et ildsted og fire benker (setene er laget av olje- og varmebehandlet ask), og er perfekt for grilling, bålkos og oppbevaring av ved.

Bålplassen ble anlagt på leirholdig jord i en skråning i skogkanten. En del trær ble felt og fraktet bort. Ettersom det ikke lenger var mulig å komme til bålplassen med gravemaskin etter at den nye spiseplassen ved vannet var kommet til, ble skråningen gravd ut for hånd og planert ut med et 50 cm dypt lag av grus og varmeisolerende plater. Deretter ble plassen formet med jordvoller, bark, rullestein og beplantning.

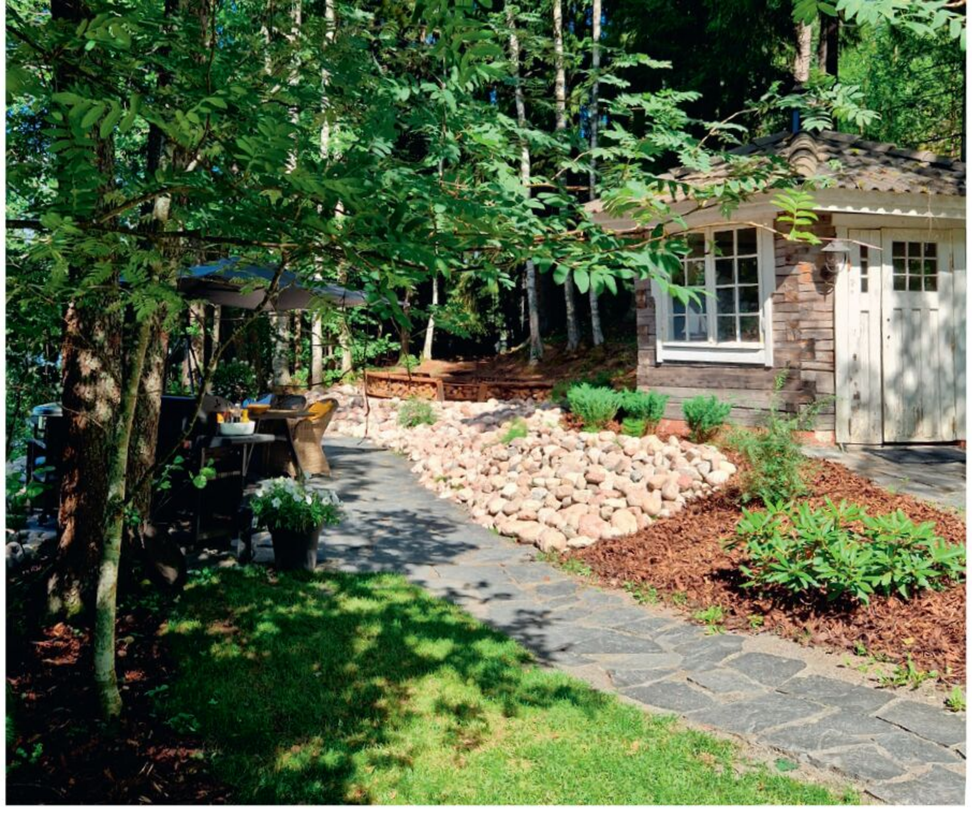
Enten du setter deg ned på dagtid for å beundre den vakre utsikten over innsjøen, eller om kvelden, når solen har gått ned og flammene blusser, er dette stedet du ønsker å være. Dette er hyttas ubestridte favorittsted!

Fire Sandwich ildsted med benkegruppe. Leveres av Hoovipood Oü. Peisbordets diameter 1,2 m. Benker: dybde 40 cm og lengde 2 m. Diameter på gruppen når den er installert er 4 m. Rundt 45 000 kr for hele gruppen. **www.hoovipood.ee**

Håndhugget finsk skifer dekker nå flere hundre meter med stier og uteplasser som ble klargjort for stein for 20 år siden.

Den fløyelsgrønne plenen mot den dypgrå skiferen er som et vakkert kunstverk.

Plenen

Gjennom årene var nesten halvparten av den drøyt 1000 m² store plenen enten sunket sammen eller blitt skadet av drenerings- og transportbehov i forbindelse med opprustningen av hagen. Vi bestemte oss derfor for å gi plenen et ordentlig løft. Valget falt på Vihervakka Oy, som leverer planter og ferdigplen av topp kvalitet til profesjonelle baner og parker. Og i sånne tilfeller lønner det seg å velge kvalitet. Ikke bare på grunn av kvaliteten på selve plenen, som vil vare i flere tiår, men også på grunn av utseendet, og den raske og enkle leggingen. Det tok fire voksne en god dags arbeid å legge rundt 500 m² med gress som ble levert til stedet. Den mest tidkrevende delen av arbeidet var å skjære til plenstykkene med teppekniv så den skulle passe rundt de svingete stiene.

De gamle plantene hadde en funksjon! Bærbusker, anemoner og ulike typer rhododendron har i flere tiår vært den eneste beskyttelsen mot rådyr og muldvarp på hyttetomten. I forbindelse med oppussingen av hagen ble det anskaffet flere av de samme planteartene – som både holder dyrene unna og skaper et helhetlig inntrykk.

Etter hvert tilbringes mer og mer av tiden på hytta nede ved vannet, hvor koselige uteplasser innbyr til god mat og hygge.

Robot-gressklipper

Den beste investeringen for et enkelt og bekymringsfritt hageliv: en Husqvarna 430X NERA robotgressklipper! Vi trodde at robotgressklipperen ville kreve dagevis med graving for å installere avgrensningskabler, da det viste seg at høye trær på eiendommen ville hindre satellitteknologien EPOS (virtuelle grenser uten fysiske kabler) å virke. Toni Nira fra Sporttik Machine reddet imidlertid hyttesommeren vår ved å anbefale en nøkkelferdig installasjonstjeneste som inkluderte 1000 m² plenareal, noen timers installasjon ved hjelp av en kantkablingsmaskin (maskinen så ut som en blanding av en gressklipper og en jordfreser) og opplæring i bruk av gressklipperen. På kort tid lærte vi å bruke appen til å stille inn og optimalisere robotens klippehøyder, klippeteknikker, kjøresoner, hindringer, kjøretider og -intervaller.

Robotklipperen kontrolleres enkelt med appen, og appen oppdateres automatisk og gratis etterhvert som produsenten introduserer nye funksjoner og forbedringer. Takket være robotgressklipperen vil plenen og hagen alltid se ryddig og velholdt ut. Siden vi har begrenset med varm vinterlagringsplass for gressklipperen på hytta, kjøpte vi også en vinterlagrings- og vedlikeholdspakke for gressklipperen.

Mer informasjon om robotgressklipperen finner du på https://www.husqvarna.com/no/

Terrassebord i kompositt gir trapper, terrasser og brygge et velholdt og eksklusivt uttrykk.

Komposittbord er pent, slitesterkt og enkelt å rengjøre. Og ikke minst føles det behagelig å gå på, og det blir ikke glatt når det er vått!

Hageliv

TRENDER, HAGEDESIGN,
GJØR-DET-SELV OG
DEILIG GRILLMAT

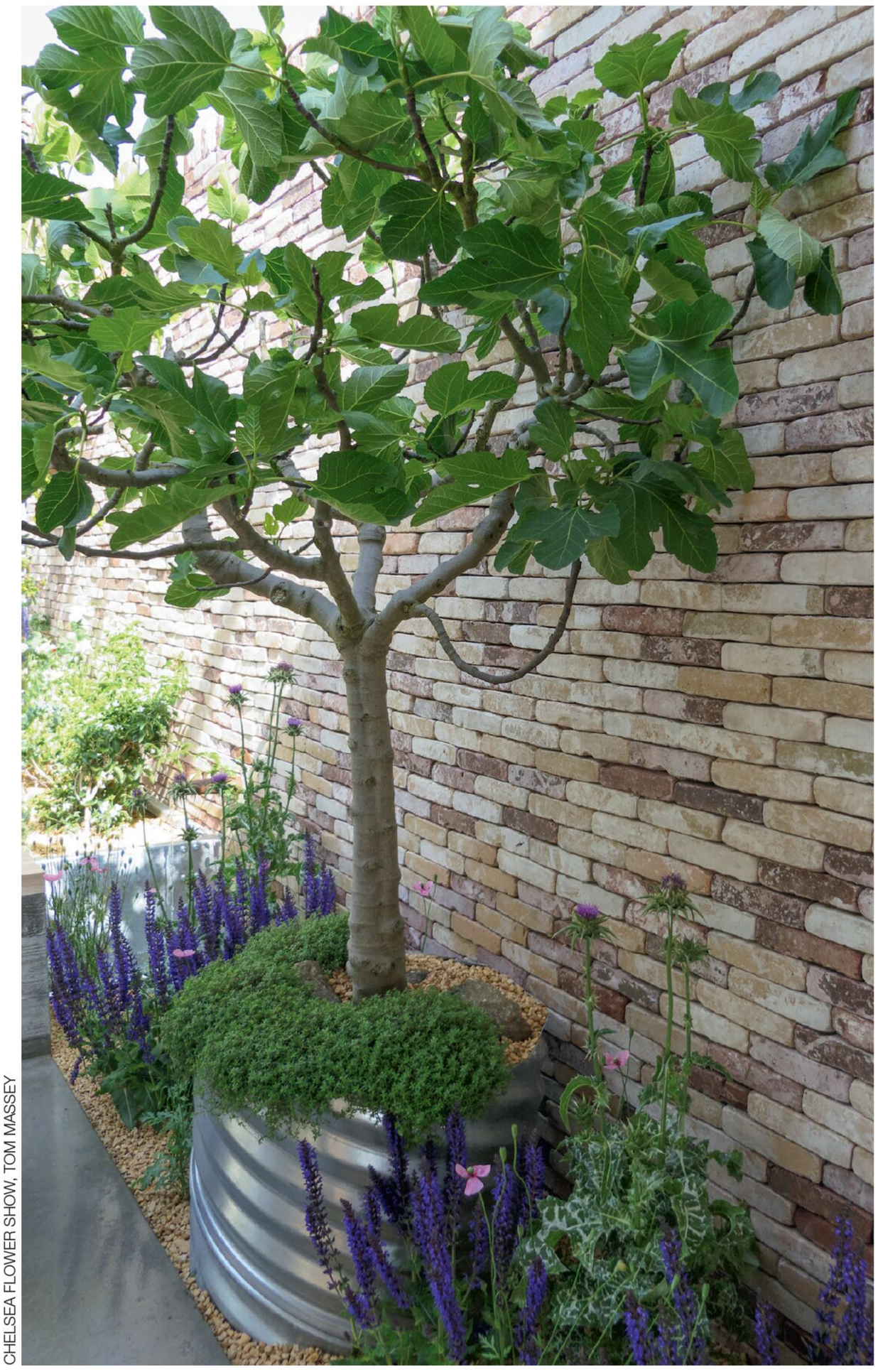
37 Hagetrender 2025
42 Grønn innovasjon!
50 Gartnerens tips
54 Hagearkitektens beste løsninger
61 Miks & match: skjønnhet på tvers av grenser
64 Kreative prosjekter: gjør-det-selv!
70 Hagekokkens grillfest

RUSTIKK

2025 Hage-trender

Nederland har lenge vært ledende innen hagebruk og spesielt blomsterløkforedling. Tuinbranche Nederland, landets paraplyorganisasjon for hagebruk, har sett nærmere på årets hage-trender. Stikkordene er mangfold, variasjon og bærekraft.

VED **MIRA HALONEN**
KILDE OG FOTO **ALPHA COMMUNICATIONS**

CHELSEA FLOWER SHOW, TOM MASSEY

Kosmisk fremtid

En hage i «Cosmic Future»-stil domineres av blå og lilla fargetoner. Kontrasten mellom blanke og matte overflater gir dynamikk. En liten dam kan for eksempel reflektere lyset, mens plenen og plantene absorberer det.

Formene er organiske, minimalistiske og noen ganger futuristiske, som for eksempel metallkasser til blomster. Transparente materialer og åpne strukturer gir hagen en luftig, flerdimensjonal følelse.

«Cosmic Future»-stilen føles både fresh og koselig. Grønne hekker, busker og trær gir skygge på varme sommerdager. Det kan være 10 graders temperaturforskjell mellom en steinlagt hage og en hage full av planter!

HAMPTON COURT, PAUL MARTIN

Blå og lilla planter som lavendel (Lavandula), salvie (Salvia) og verbena (Verbena) skaper en mystisk og spennende stemning i skumringen.

MAAYKE DE RIDDER

HAMPTON COURT, PAUL MARTIN

Slow Life-trenden er spesielt egnet for ridderspore og klematis.

MAAYKE DE RIDDER

Å leve langsomt

Hjørnesteinene i en «Slow Life»-hage er et nedtonet uttrykk, enkle former og bærekraftige materialer.

Fargepaletten består av nyanser av brunt og grått, med innslag av myke pasteller. Designet er enkelt og rent, med plantene i sentrum. Sammen skaper de naturlige materialene og blomstenes myke farger et fredelig miljø.

Ulike elementer, som en dam eller en pergola, gir muligheter for avslapning. En treterrasse gjør at vannet trenger ned i bakken, i motsetning til en støpt betongterrasse.

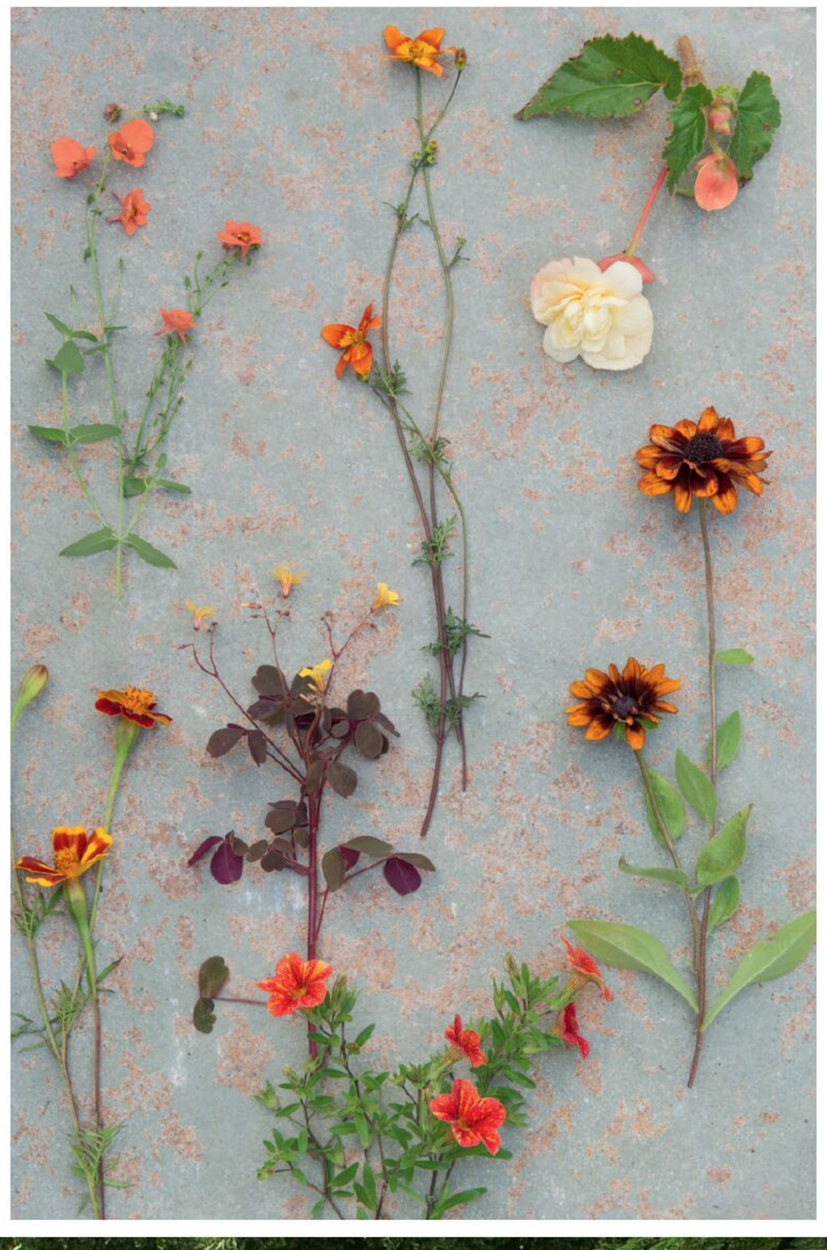
I en slik hage får naturen virkelig blomstre, og roen i "Slow Life"-stilen bidrar til at du setter enda mer pris på den: duftende blomster, fuglekvitter, flagrende sommerfugler og summende bier.

MAAYKE DE RIDDER

Tips!

Hvis du reiser til Nederland, finnes det en liste over 60 hagesentre der du kan finne smarte løsninger og inspirasjon til din egen hage.
groenklimaatplein.nl.

MAAYKE DE RIDDER

Unik utopi

Trenden «Unique Utopia» innebærer lyse og dristige farger. Blomster og hagemøbler skaper en eksotisk atmosfære. Hagen har mange lune kroker der man kan slappe av, og hekkene rundt spisebordet gir privatliv. Frukttrær er en viktig del av hagen. Ikke bare kan de skilte med en fantastisk blomsterprakt om våren, men de gir også svalende skygge på varme sommerdager i og en rik grøde på sensommer og høst.

I denne hagen er det lagt vekt på planter som er spesielt attraktive for bier, sommerfugler og fugler. I en klimavennlig hage som denne finner man derfor både insekthoteller og fuglekasser.

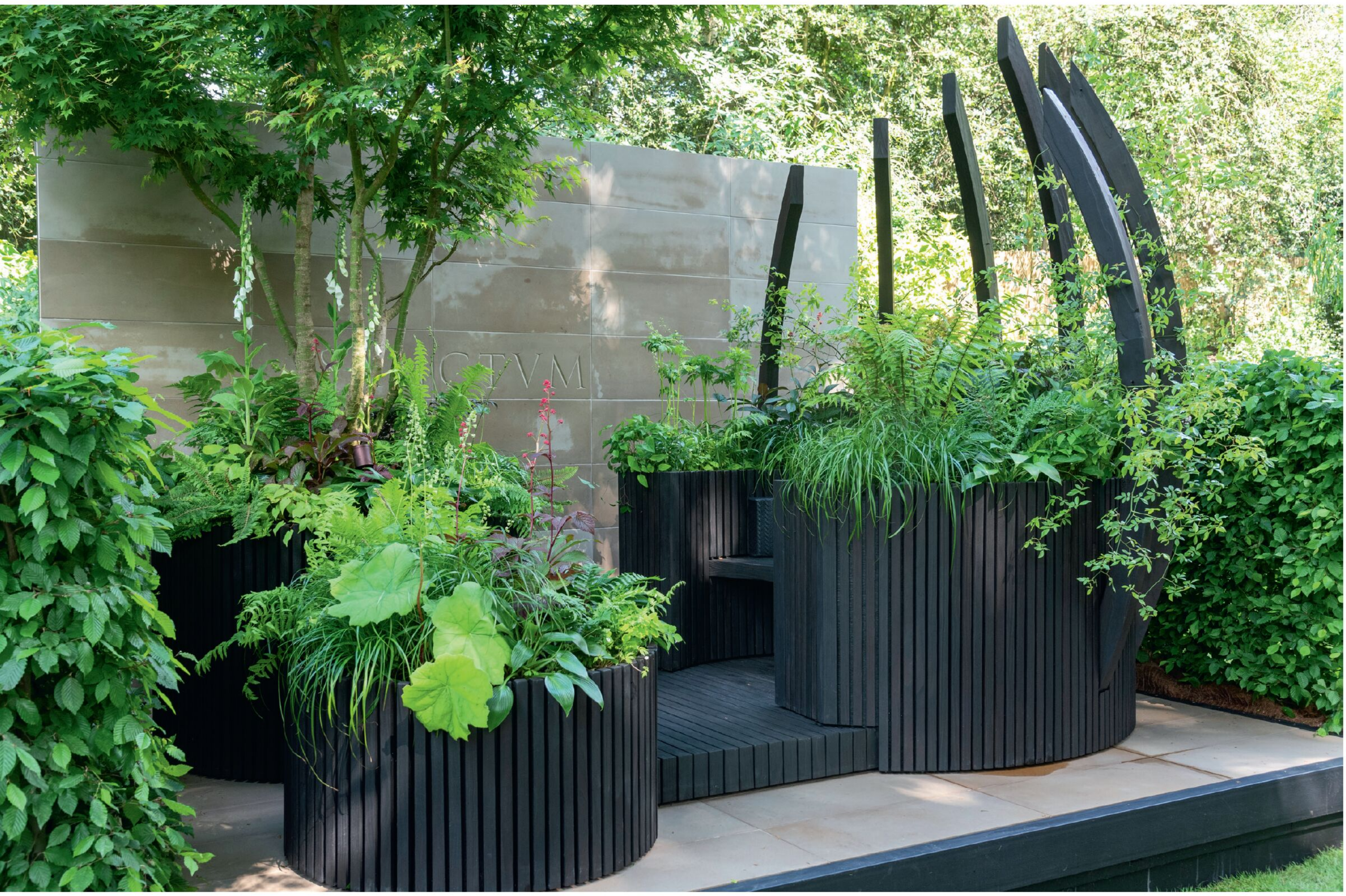
HAMPTON COURT, MANDY BUCKLAND

Du kan også skape en eksotisk atmosfære med nordiske planter som praktryllik (Achillea) og gåseblom (Anthemis). Disse er tilgjengelige i en rekke farger. Spør om tips på ditt eget hagesenter!

Grønn innovasjon!

Den store britiske hagemessen RHS Chelsea Flower Show presenterte innovativ og bærekraftig hagedesign med fokus på biologisk mangfold og integrering av teknologi i hagen. Vi har plukket ut de smarteste løsningene som gjør det mulig for oss mennesker å bli en del av naturen.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **THE ROYAL HORTICULTURAL SOCIETY RHS**

Et fantastisk flyttbart element som kan brukes til å skape grønne områder der det ellers ikke ville vært mulig.

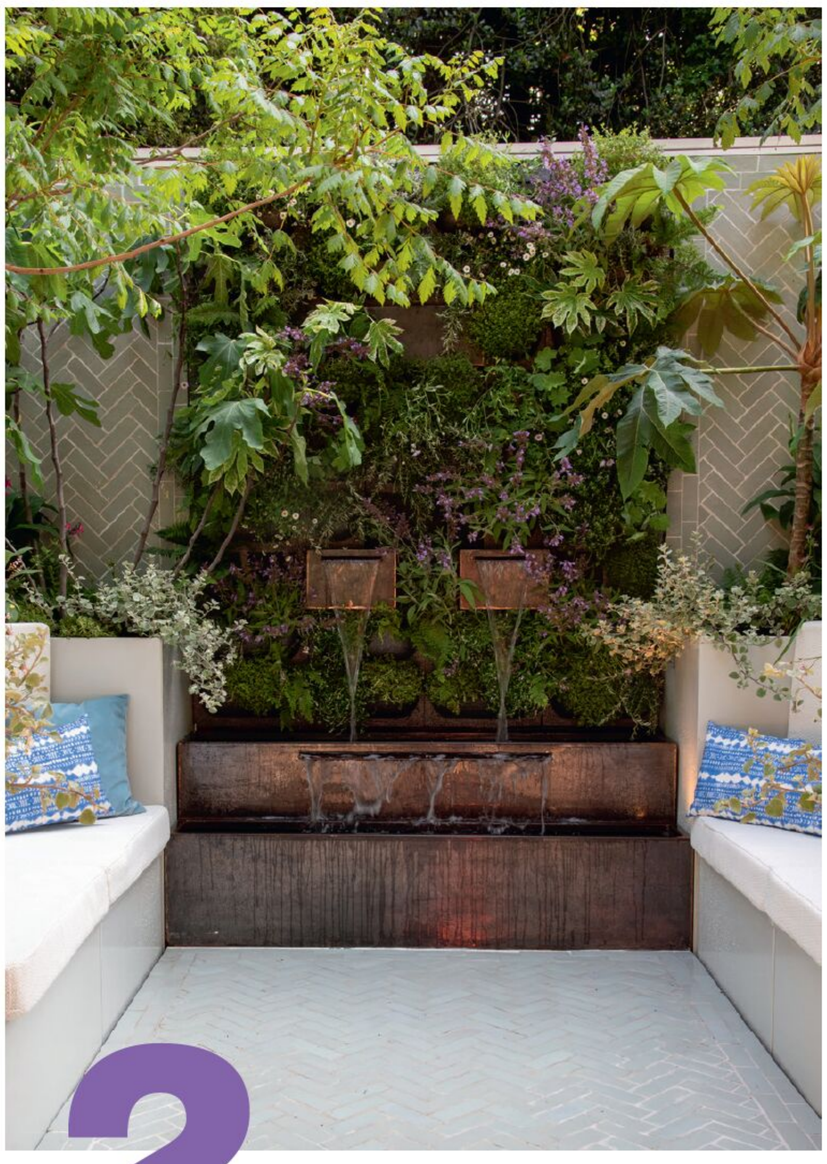
1

Store krukker er ideelle for balkonger og små hager, men også for sosiale områder i større hager. Slike krukker kan brukes til å plante grønt der det ellers ville vært umulig, for eksempel på asfalt eller stein. En stor krukke kan romme så mye jord at du til og med kan plante et lite tre. Det er populært å plante flere arter sammen. Ikke bare får du noe pent å se på gjennom hele sesongen, men plantene trives også i hverandres selskap. Det blir dessuten lettere å ta vare på plantene når vanningsintervallene blir lengre. Så velg en stor krukke, kanskje med et design som passer til stedet, og plasser gjerne en stol ved siden av.

Rammer med sedum og spotlights er en fin detalj som myker opp den ellers kjedelige hvite veggen.

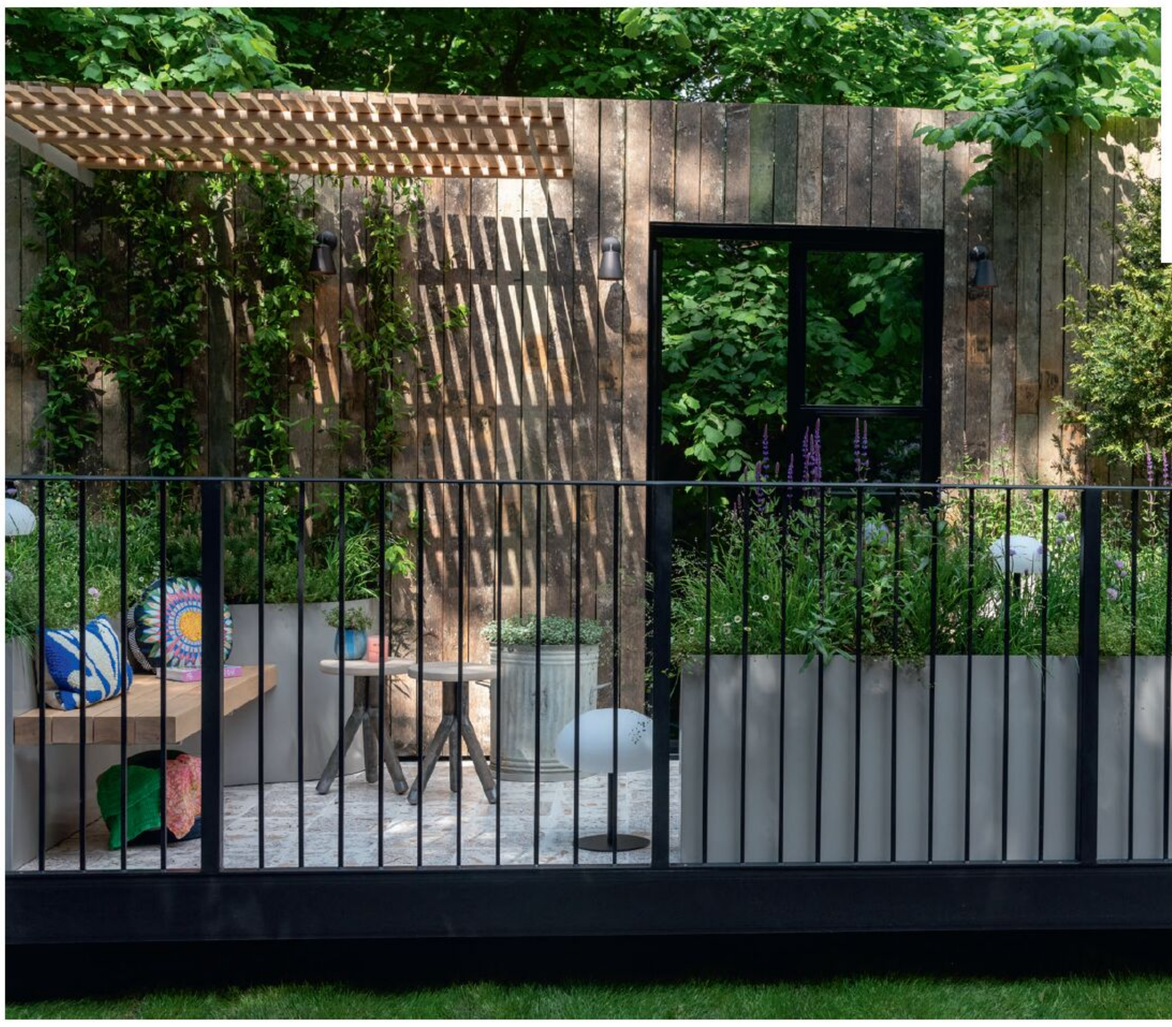

2

Vann er ikke bare livsnødvendig for plantene. Det gjør også uteplassen mer visuelt interessant og stemningsfull. Brusende vann kan bidra til å skjule annen støy fra omgivelsene, og skape en fredelig atmosfære. Vann tiltrekker også sommerfugler, fugler og andre dyr og insekter. Det finnes dessuten en rekke planter som nyter godt av det fuktige miljøet i vannspeilet, spesielt på varme sommerdager. Vanntemaet kan implementeres på mange forskjellige måter. Hva med en moderne fontene, en japansk bekk med rullesteiner eller en mosedekket hagedam?

3

Balkongen er ofte et dårlig utnyttet rom, selv om du betaler dyrt for de få kvadratmeterne når du kjøper leilighet. Den er derfor verdt å utnytte, og mulighetene er mange: Den lar deg oppholde deg utendørs med frisk luft, naturlig lys og kontakt med årstidene. Du kan til og med lage mat og spise, dyrke pryd- og nytteplanter, arbeide, hvile osv. Med ulike valg av solskjerming, materialer og beplantning kan du skape en plass med tilstrekkelig solskjerming, som også kan kjøle ned rommene inne i boligen. En velbrukt og godt innredet balkong forbedrer bokomforten og øker verdien på eiendommen.

Hagekunst kan være laget av bronse eller stein, metall, keramikk, glass eller naturlig tre.

4

Kunst og skulpturer kan forvandle hagen til et unikt og til og med meditativt sted. Velvalgte elementer gir dybde og personlighet og gjør hagen visuelt interessant. Skulpturer bør velges og plasseres slik at de utfyller omgivelsene og inngår i en sammenheng. De kan for eksempel plasseres langs stier eller i midten av beplantningen. Store skulpturer kan være iøynefallende, mens de små kan overraske innimellom vegetasjonen. Organiske former glir fint inn i naturen, mens moderne, geometriske objekter kan skape spennende kontraster. Vær kreativ!

Farger kan brukes til å avgrense rom og lede blikket mot bestemte objekter. Lyse farger gir også en mer romslig følelse.

5

Folk kvier seg fortsatt for å bruke farger i hagen. Planter er selvfølgelig den mest naturlige måten å tilføre farge på, men du kan også våge å bruke farge på møbler, gjerder, strukturer og til og med belegningsstein eller terrassebord. Farger skaper glede og atmosfære og kan til og med ha en terapeutisk effekt. Særlig sterke farger kan fungere som vakre kontraster til den grønne naturen.

6

I stedet for å tilpasse hele hagen til menneskelige behov, kan vi skape vårt eget lille sted der vi i ro og mak kan observere og nyte naturen rundt oss. Målet er en rikt og mangfoldig plett der planter, dyr og insekter lever side om side, regnvann absorberes av jordsmonnet og sirkulerer naturlig, og trær gir skygge på varme dager. Når naturen får rom til å fungere på sine egne premisser, blir hagen et levende økosystem som ikke bare tjener oss, men som også beriker miljøet.

7

Når du skal designe en hage, er det verdt å undersøke både omgivelsene og mulighetene på din egen tomt. Det er ikke sikkert det er nødvendig å sprenge fjellet, kanskje du kan bygge en terrasse som følger formen på det i stedet – eller kanskje det ikke er behov for en terrasse i det hele tatt hvis det allerede finnes en naturlig møteplass på tomten. Mange hageeksperter anbefaler at man bor på et nytt sted i minst ett år for å få en følelse av hvor det er best å plassere ting som oppbevaring, soling, spising, gangveier og belysning.

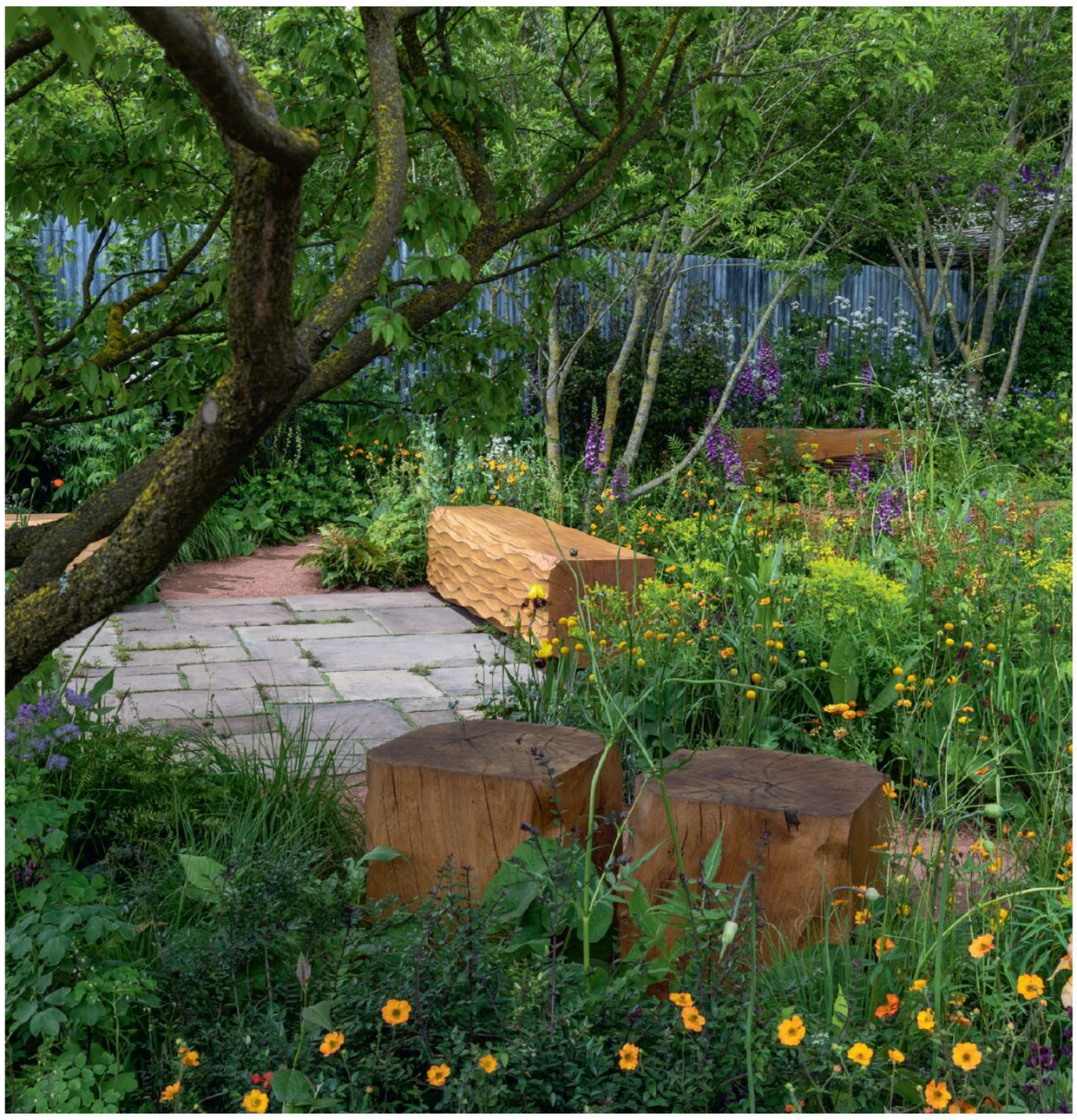
8 Trær og busker gir både le og skygge. Fuktigheten og det grønne i jorden under trærne bevares også bedre enn på en åpen overflate. Du får naturlig solskjerming og trenger ikke markise eller parasoll.

9 En privat uteplass eller hage kan være et trygt fristed der du glemmer hverdagens kjas og mas og tankene kan hvile. Et skjermet rede skaper ro og lar deg slappe av midt i naturen. Skap et sted som passer deg, en komfortabelt og inspirerende oase.

10

Uteplassen kan bygges med eksisterende materialer som allerede er på stedet. Hvis det finnes naturstein tilgjengelig, kan den brukes til gulvflater og til å avgrense bed. Trevirke fra trefelling kan brukes til benker, bord og pergolaer. Mindre grener egner seg til flettede gjerder. En slik uteplass glir naturlig inn i landskapet og er et økologisk og bærekraftig valg.

11

Byggematerialer og møbler er dyre, men du kan få dem billigere eller til og med gratis hvis du går for gjenbruk. Samtidig skaper du en helt unik uteplass som kombinerer historie, elementer fra ulike tidsepoker og dine egne kreative løsninger. Gjenbruk reduserer også avfallet og sparer naturressurser. Så se etter resirkulerte materialer på rivingsplasser, gjenvinningsstasjoner, byggevarehus, grupper på nettet og loppemarkeder.

Gartnerens TIPS

Våren er en herlig tid på året, og vi gleder oss til sommeren. Få gartnerens beste tips for å vekke hagen opp fra vinterdvalen!

VED **MIRA HALONEN** FOTO **PRESSEBILDER**

RUSTIKK

VIRKSOMHET I SVERIGE

Fortsatt vinter i mars

- **Beskjæring av trær og busker:** Spesielt bærbusker som rips og stikkelsbær, og frukttrær som epler og pærer bør beskjæres før knoppene springer ut springer ut. Dette bidrar til at planten får nye skudd og bedre avling, og kuttflatene får tid til å gro før den aktive veksten starter.

- **Sjekk for vinterskader:** Vurder bark-, frost- og gnagerskader på trærne. Er det behov for ekstra stammebeskyttelse med plastnett? Se også etter et sårpleieprodukt som hindrer soppsykdommer i å forårsake skader og beskytter treet mot uttørking, skitt og støv, slik at det kan gro i fred.

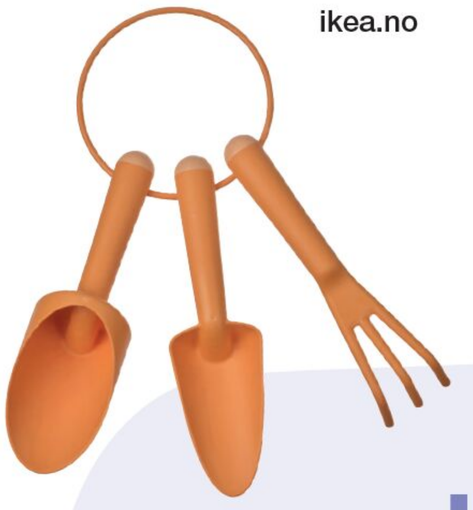
- **Solbeskyttelse av eviggrønne planter:** Eviggrønne planter, som tuja og rhododendron, bør beskyttes med skyggeduk hvis det ikke allerede er gjort. Skyggen hindrer for stor fordampning før plantene kan ta opp vann fra den fortsatt frosne bakken.

- **Snø:** Hvis det har vært en snørik vinter kan det være nødvendig å grave den vekk for å hindre for å hindre at greiner på trær og busker brekker av.

- **Den første såingen av nytteplanter:** Planter med lang vekstsesong, som tomater og paprika, sås fra frø innendørs for å sikre en god avling.

IB LAURSEN

Ring med krafse og rund og spiss plastspade 39 kr. Minidrivhus for planter og urter 199 kr, ikea.no

I april forbededer vi vekstsesongen

- **Kalking og gjødsling:** Kalking gjøres tidlig på våren, slik at den kan virke før den aktive vekstsesongen. Kalk nøytraliserer sur jord og gjør næringsstoffene mer tilgjengelige for plantene. Kalsium i seg selv er også viktig for bladgrønnsaker. Gjødsel som kompost, aske og benmel eller vårgjødsel, bær-, bartre- og rosegjødsel kan brukes så snart joden er fri for tele og den har tørket opp.
- **Luking av blomsterbed og staudebed:** Fjern de gamle stilkene og bladene som har gitt næring til jorden. Dette gir de nye skuddene lys og luft og hindrer eventuelle skadedyr i å formere seg.
- **Sette opp drivhuset:** Rengjør gulv og vegger og legg inn ny jord. Et rent miljø gir sunnere planter.
- **Fortsatt forkultivering av tidlige frøplanter:** Frøplanter som har spiret fra forkultiveringen, får nå selskap av blant annet kål og blomster for å sikre at frøene får tid til å vokse seg til sterke planter før de plantes ut.
- **Trær og busker:** Våren er den beste tiden å planlegge planting av nye trær og busker. Hvis frosten har gått ut av jorden, kan du også sette ut frøplanter. Da får de tid til å slå rot i den fuktige jorden før sommervarmen kommer.
- **Vedlikehold av plenen:** Kalking bidrar til å balansere pH-verdien i jorden til et nivå som er mer egnet for plener. Noen river bort det meste av det gamle gresset og mosen slik at plenen kan vokse jevnere. Bare flekker kan suppleres med ny såing og et tynt lag kompost.

En genistrek! Du kan skrive plantenes navn med kritt på små navneskilt av skifer. Et hageforkle finner du i kjøkken-/grillavdelingen i butikkene.

AFFÆRE

VIRKSOMHET I SVERIGE

I slutten av mai kjenner man at sommeren nærmer seg. Hva er din favorittoppgave: vanning eller luking?

Smak av sommer i mai

- **Planting av nye planter i hagen:** Nå kan vårplantingen gjøres over mesteparten av landet. Kjenn etter med hånden om jorden er varm nok til at de nysådde plantene kan slå rot.
- **Så sommerblomster og grønnsaker utendørs:** Når nattefrosten er over, kan frø av sommerblomster, urter og grønnsaker sås på friland. Dekk til med fiberduk om nødvendig!
- **Høsting og herding av frøplanter:** Frøplanter som er formert innendørs, akklimatiseres gradvis til utemiljøet for å unngå sjokk når de flyttes til det endelige voksestedet.
- **Dyrking i drivhus:** Egne frøplanter og hagesenterplanter som tomater og agurker flyttes inn i drivhuset når dagtemperaturen er høy nok. En frostvakt og varmevifte kan brukes for å beskytte mot nattekulde.
- **Overvåking og bekjempelse av skadedyr:** Mange skadedyr våkner til liv om våren, så det er lurt å begynne å bekjempe dem før de rekker å gjøre stor skade. Bruk for eksempel dekkplanter og planter som skadedyrene skyr for å bekjempe dem.
- **Pleie av plenen:** Den første klippingen gjøres når gresset har vokst litt. Hvis du klipper for tidlig, kan plenen svekkes. Lufting av plenen kan forbedre lufttilførselen til røttene og fremme gressets vekst.

ALMEDAHLS

Hagearkitektens beste løsninger

Har du en helt ny hage, eller en gammel hage som bare trenger en kjærlig hånd? En profesjonell hagearkitekt kan hjelpe deg med begge deler – de tilpasser seg dine ønsker, behov og budsjett.

VED **MIRA HALONEN** FAGKONSULENT OG FOTO **PÄIVI KIVISTÖ / VIA HAGE**

Päivi Kivistö har jobbet med hager i 25 år og har designet mer enn 400 hager. "I nøkkelferdige prosjekter får jeg hjelp og støtte fra gartnerne i firmaet mitt Via Garden, samt partnere innen landskapsarbeid." **viagarden.fi**

Et godt hagedesign er rett og slett et tomtekart med alle elementer og planter, grenser og bygninger inntegnet. I tillegg til hagedesignet presenterer fagpersonen også en arbeidsplan som forklarer de ulike fasene i prosessen, fra grunnarbeid til montering av overflatematerialer. Den inneholder også materiallister og kostnadsoverslag, slik at det er enkelt å be om tilbud på for eksempel belegningsstein og få en oversikt over de totale kostnadene.

Fagpersonen kan også anbefale entreprenører som passer til akkurat din hage.

SAMARBEID MOT FELLES MÅL

Päivi Kivistö, landskapsarkitekt hos Via Garden, oppfordrer deg til å ta kontakt med en profesjonell selv om du har en liten hage eller bare ønsker å gjøre noe med en del av hagen. "Du kan spare mye penger ved å gjøre det riktig fra starten av. Det tas for eksempel hensyn til jordens vanngjennomtrengelighet og frostbestandighet, slik at du kan være sikker på at strukturene vil holde i mange år fremover."

Og selv om en hage er profesjonelt utformet, er det mye hageeieren kan gjøre selv. "Hageeieren har ofte en god plantegning som designeren kan jobbe ut fra. Den viser tomtens høyde over havet, bygningenes plassering og hvor det skal gå stier og gangveier. Det er også viktig å kjenne til jordsmonnet på tomten, noe som påvirker behovet for utgraving, plantevalg og hvor egnet de ulike delene av tomten er til ulike formål. I tillegg kan eieren spørre kommunen om gjeldende regelverk og anbefalinger på området og hvilke inngrep som er melde- eller søknadspliktige." Eieren bør også ta hensyn til familiens behov og ønsker. Hvor og hvordan skal de oppholde seg, hvor

Via Garden har blant annet rehabilitert en ganske ny hyttetomt i Raseborg. Basert på eiernes ønsker ble det skapt en blomstrende, men elegant helhet.

Skogkanter og landskap ble formet med lav som passer inn i miljøet og ikke krever vanning på samme måte som mose. Selv designeren ble positivt overrasket over det fantastiske resultatet!

SKRÅNINGEN FØR:

skal de ferdes, og hvor skal ting oppbevares? Hvilke områder eller deler av eksisterende strukturer skal fremheves, og hva skal skjules? Hvilken atmosfære skal hagen ha, hvilken stil og hvilke former er mest tiltalende?

"Når man allerede har tenkt gjennom hvordan ting

skal gjøres innenfor rammene av tomten og budsjettet, får man en realistisk liste som gjør prosessen raskere. Det er verdt å huske på at noen ønsker kan utsettes til senere, men det er bra å ta hensyn til dem i planen allerede nå."

"Dette er et yrke som er i utvikling og endrer seg hele tiden. Det er ikke nok å ha et vakkert resultat, man må også tenke på bærekraft og økologi, følge med på trendene og hele tiden lære mer."

Planleggingsfaser

Landskapsarkitekten

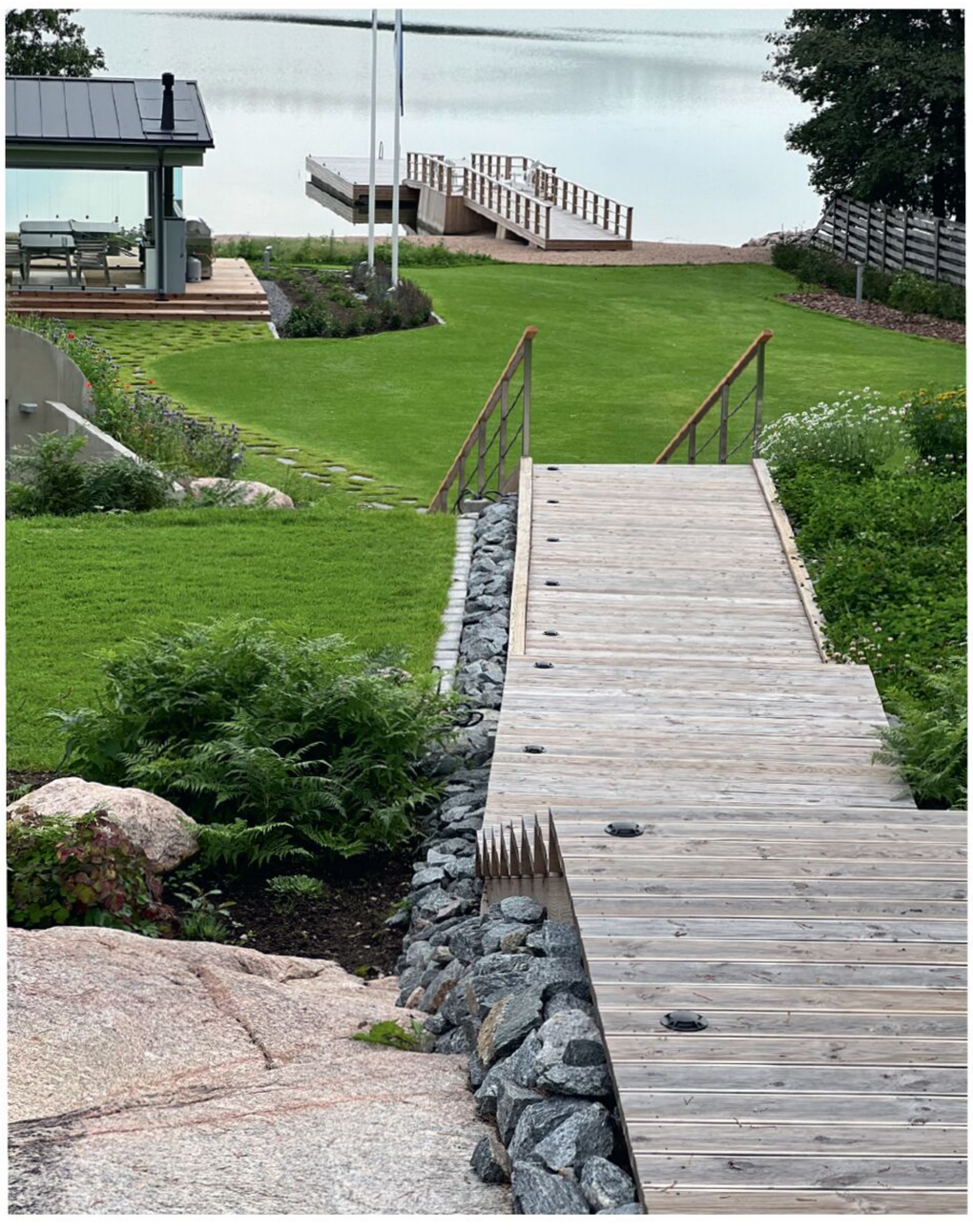
- kartlegger behov og ønsker, utgangspunkt og budsjett gjennom kundebesøk
- gir et tilbud på hagedesign
- planlegger design og tidsplan for prosjektet
- gir et kostnadsoverslag
- kan utarbeide en mer detaljert byggeplan for f.eks. en pergola
- kan utarbeide en vedlikeholdsplan for hagen, for eksempel for å gi plantene en god start

Eieren

- tar investeringsbeslutningen
- søker om nødvendige tillatelser
- innhenter anbud, forhandler og inngår kontrakt om totalentreprise eller underentreprise

Nå kan arbeidet begynne!

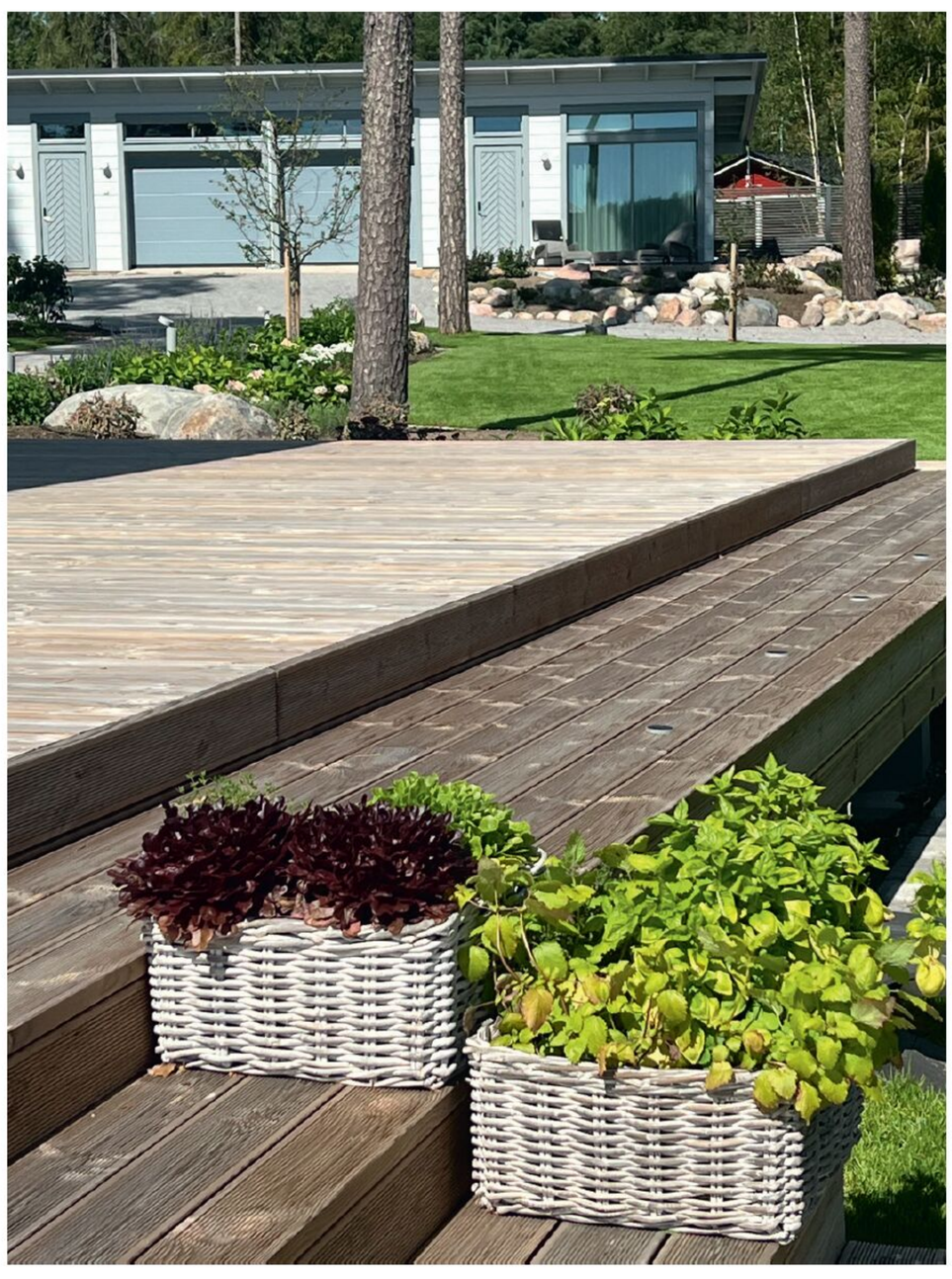

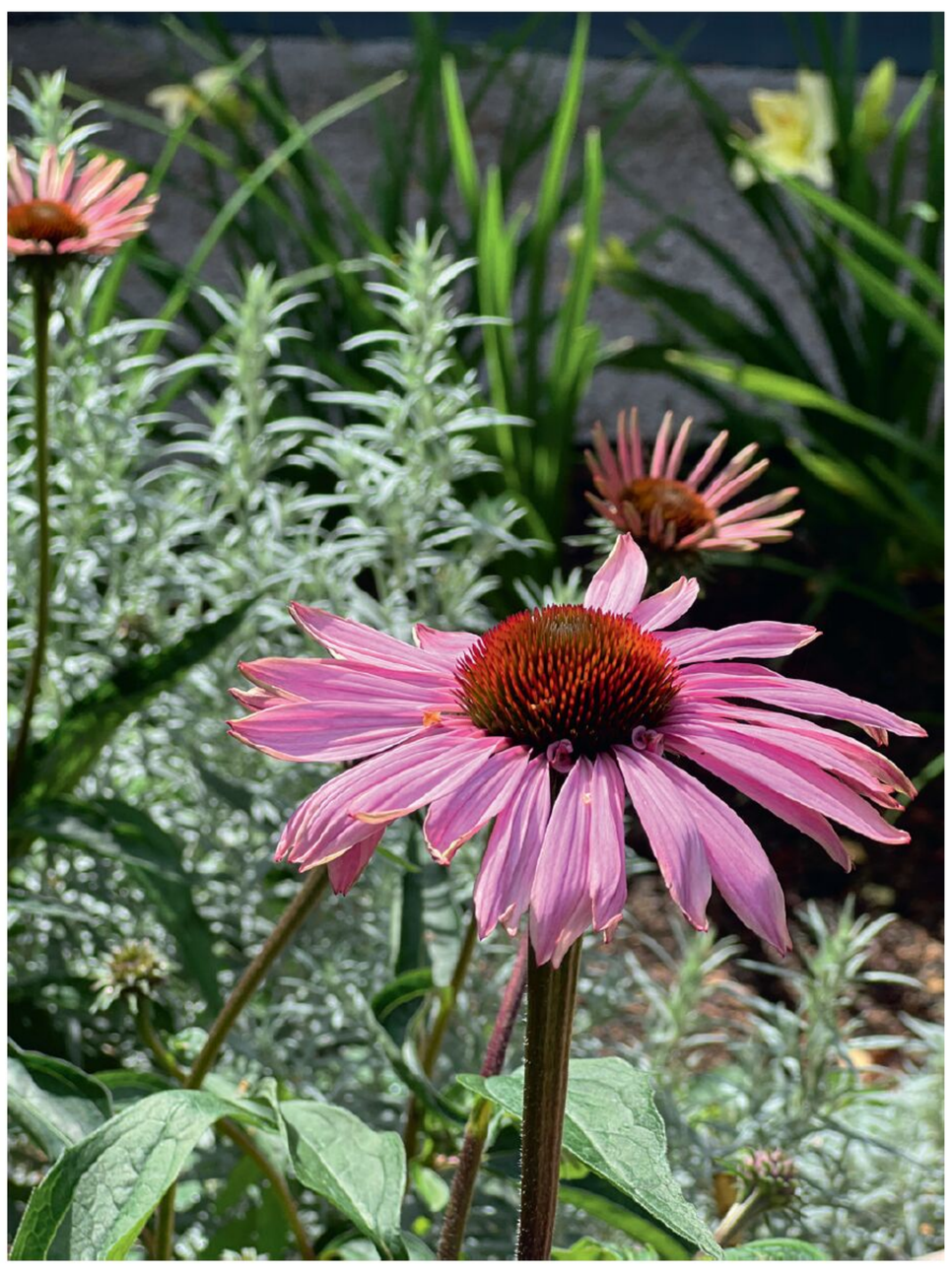
I de mest utfordrende delene av området la Via Garden ut erosjons- og sedummatter og sådde en kløvereng med minimalt vedlikeholdsbehov.

"Med profesjonell hjelp har terrassene blitt utvidet og gangveiene ombygd for å gjøre området så tilgjengelig som mulig. Samtidig ble belysningen i hagen fullstendig skiftet ut. Farger og materialer ble valgt med tanke på å sikre en funksjonell og varig helhet."

Tomtene har blitt stadig mer krevende, både når det gjelder form og forskrifter.

"Klimaendringene påvirker også design. Samtidig må resultatet være vakkert og interessant, og skape harmoni og glede. Teknologien skal fungere uten å bli sett."

Plantenes utseende i ulike årstider – størrelse, vekstform og blomstring – er blant de mest synlige delene av hagen. Til denne hagen valgte Päivi busker og trær som allerede var store. Takket være dem og gressplenen fikk man en frodig hage allerede det første året.

"Allerede tidlig i prosessen ble det installert automatiske vanningssystemer som letter vanningen på den store tomten. Overvannet samles opp i et skjult basseng i skråningen."

Lykkes med sommerblomstene!

Gartner og planteskoleeier Leena Hovi kan det meste om sommerblomster. Her deler hun sine beste tips!

VED **MIRA HALONEN** FOTO **MIRJAMI TOLONEN**

Foruten å ha drevet gartneri i to år, har Leena jobbet med hageanlegg og vedlikehold av hager i Sørøst-Finland i over ti år. Hun deler gjerne av sine kunnskaper og tips for vellykket planting av sommerblomster.

"Når du planter sommerblomster starter man alltid med et godt vekstmedium. I små krukker må man ofte bytte ut all jorden fordi røttene har erobret fjorårets jord. I større potter kan det være nok å forbedre jorden med næringsstoffer og biokull og bare tilføre ny jord på overflaten.

Samtidig kan du vurdere om du ønsker å spre langtidsvirkende gjødselkuler på substratet, eller om du foretrekker gjødsel som tilføres med vanningsvannet gjennom vanningsvannet gjennom hele sommeren.

Til slutt må du sørge for at både planten og underlaget er godt vannet før du planter. Når du planter, må du ha god plass mellom plantene, for sommerblomster vokser kraftig og fyller raskt opp krukken."

De fleste sommerblomster trives i sol eller halvskygge. Kombiner planter på samme måte som Leena gjør!

PLANTING PÅ EN SOLRIK PLASS:

- Daglilje
- Rosa geranium
- Hvit verbena
- Flerårig sedum

PLANTING I DELVIS SKYGGE:

- Fjærgress
- Tistel
- Rød søtpotet
- Hagehortensia

Skap høydeforskjeller i en sammensatt beplantning ved å velge forskjellige høye planter og tilføre en hengende plante.

For en enkel blomsterprakt kan det være nok med et prydgress eller en oppreist plante med dekorative steiner i bunnen.

www.kesaheina.com

Miks & match

SKJØNNHET PÅ TVERS AV GRENSER

Å mikse ulike planter i samme bed er ikke bare trendy, men også en enkel metode for å skape en hage som er både frodig og vakker. Hemmeligheten bak en blomstrende plantemiks er variasjon og valg av riktige planter!

VED **MIRA HALONEN** FOTO **IVERDE PERENN KRAFT**
PLANTEEKSPERT **JUHA TOIKKA FRA KODIN KUKAT WWW.PUUTARHA.COM**

Et sammensatt planteutvalg kan gi et bohemsk uttrykk, men passer også til en moderne hage! Kryssdyrking gir variasjon i hagen og sparer plass ved å la forskjellige deler av bedet brukes til ulike typer av både dekorative planter og nytteplanter.

Ulike plantearter danner et bed med flere lag der vekstforholdene generelt blir bedre og hindrer ugress i å ta over. I en samplanting har plantene ingen klare grenser, men kan flytte seg til de mest gunstige stedene. Hvis én plante ikke blomstrer på et år, vil andre fylle fylle ut plassen.

Sammensatte beplantninger er alltid mer interessante enn beplantninger med én art, ettersom de alltid byr på noe nytt å se på, avhengig av hvilken plante som blomstrer til enhver tid. Ved å blande prydplanter med nyttevekster skaper man mangfold.

Fordelene er imidlertid ikke begrenset til oss mennesker; et stort mangfold kan også bidra til at andre organismer overlever. Det fremmer eksistensen av et bredt spekter av arter, som for eksempel markmus og jordmikrober. Tilstedeværelsen av flere plantearter gir også mat til flere forskjellige typer insekter.

Hagens avling kan også suppleres med potter. I forgrunnen vokser pottetomater og ampeljordbær. På veggen vokser forskjellige urter.

Mens du drikker kaffen, kan du nyte hagens blå og sølvfargede nyanser. Blant plantene finner du blåregn og hagelupin, men også kål, gressløk og mynte.

PLANTER ETTER VEKSTFORHOLD

Ved samplanting er det viktig å ta hensyn til vekstforholdene i området: fuktighet, temperatur, lys, vind og jordkvalitet. Jordsmonnet kan forbedres, for eksempel ved drenering eller kompostering, og effekten av lys og vind kan reduseres ved å plante trær eller sette opp beskyttende gjerder. Grunnlaget for bærekraftig beplantning er imidlertid å velge planter etter vekstforholdene.

Vanligvis velger man en base av flerårige planter som trær, busker og stauder som støtter veksten av andre planter. De klarer seg også ofte bedre under ekstreme forhold enn ett- eller toårige planter.

Anlegget kan suppleres med ulike løker, jordstengler, frøplanter eller frø. Når du velger planter, er det lurt å ta hensyn til blomstringstiden deres: for eksempel kan tidlig- og sensommerplanter alterneres slik at noe blomstrer gjennom hele sesongen. Blant disse plantene finnes både kortlivede "døgnfluer" og langlivede planter som bruker flere år på å nå sin fulle prakt.

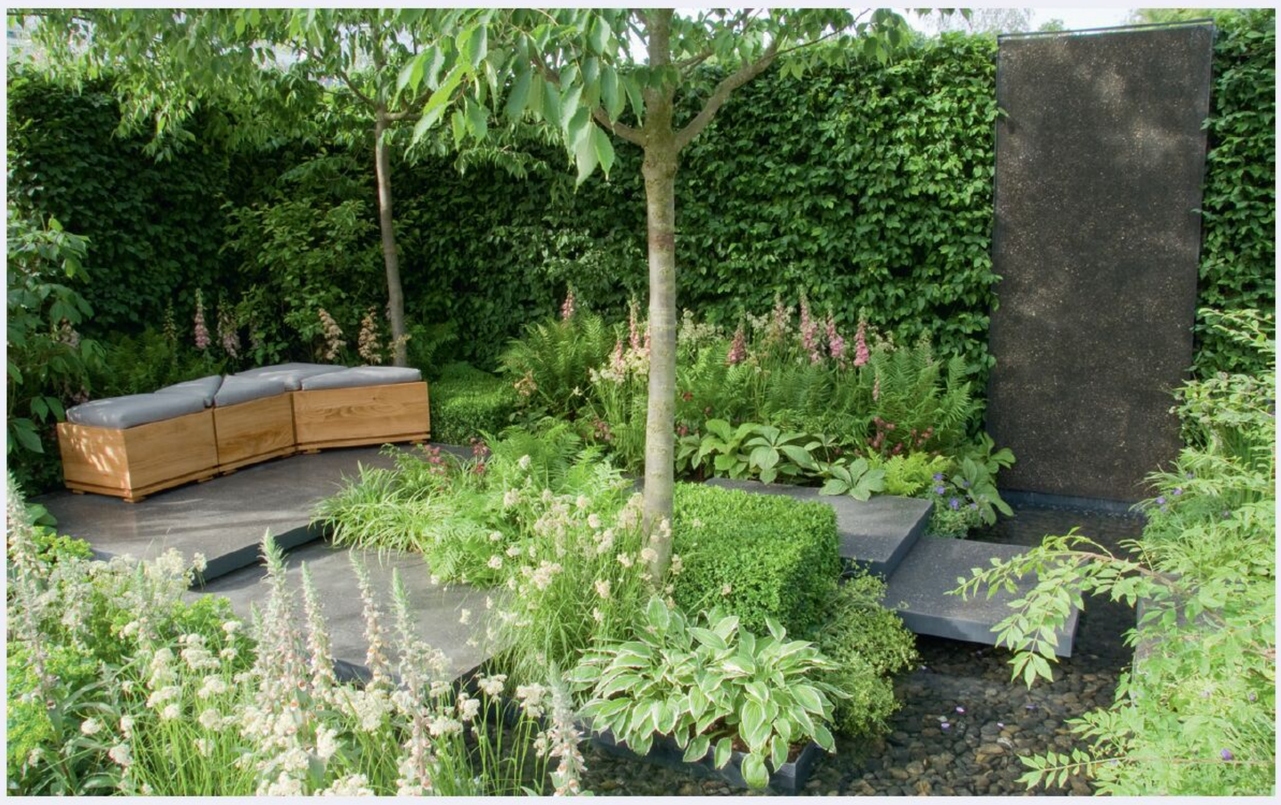
UNNGÅ KONKURRANSESITUASJONER

Hvor vellykket en samplanting blir, avhenger ikke bare av hvordan den passes, men også av hvilke konkurransesituasjoner som oppstår mellom plantene. Plantene kan for eksempel konkurrere med hverandre om vekstforhold, vann, næringsstoffer, frøspiring og veksthastighet. Konkurransen oppstår derfor på ulike tidspunkter og i ulike deler av bedet, både under og over bakken.

Men konkurranse er ikke alltid skadelig - i samplantinger kan planter også støtte hverandre. For eksempel kan sterkt duftende planter distrahere skadedyr, slik at deres følsomme naboer kan vokse i fred. Det finnes ingen komplett liste over planter som trives sammen, så det beste er å begynne med planter som du vet vil trives under de forholdene du har, og gradvis teste andre arter ved siden av.

Fra den mer bortgjemte sittegruppen kan du nyte revebjelle, sukkererter, vikke og bladlilje.

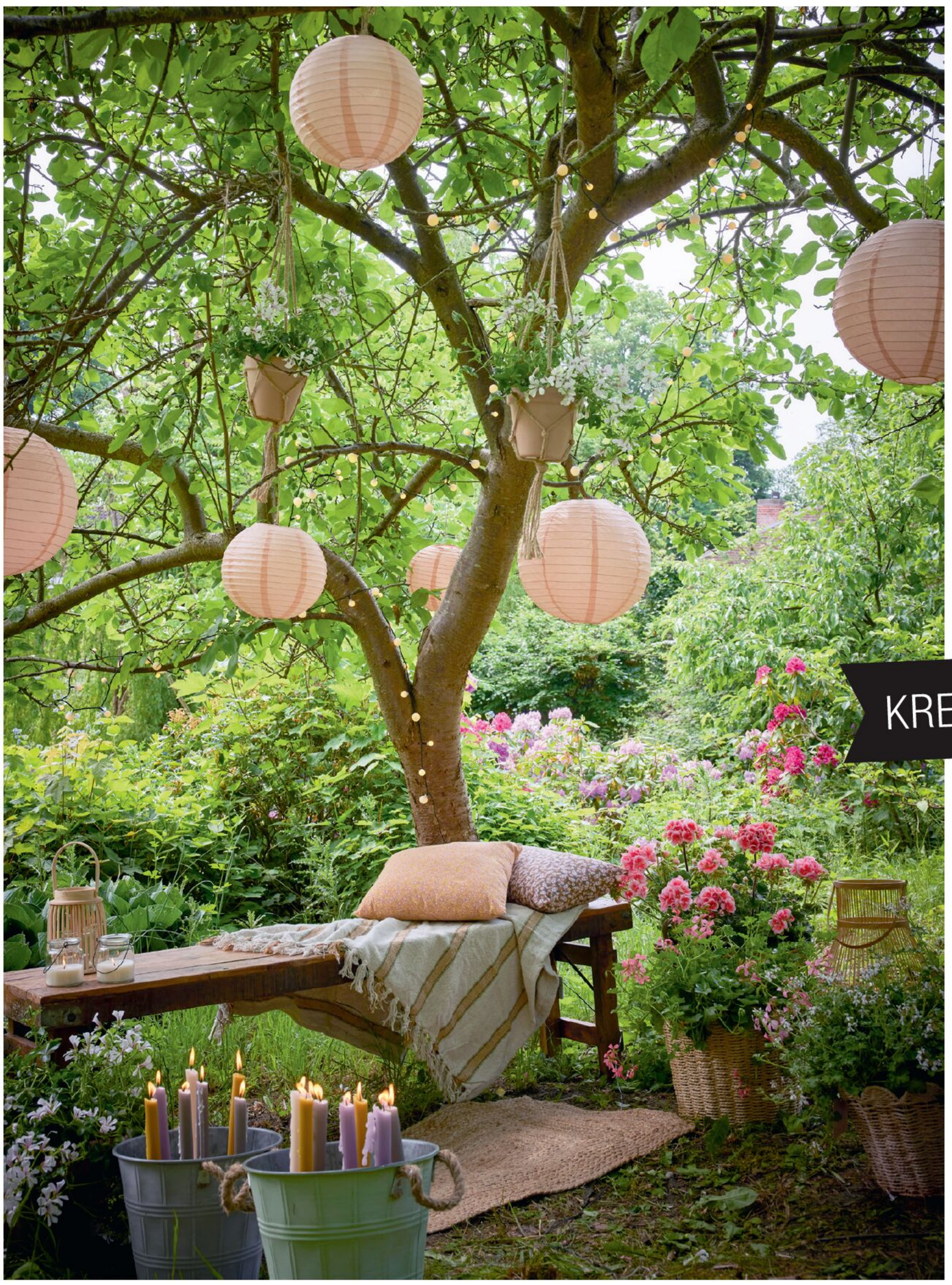

Til venstre: I umiddelbar nærhet av terrassen er det valgt ut halvbuskformede stauder. I forgrunnen blomstrer revebjelle, lerkespore og smørblomst.

Kreative prosjekter GJØR-DET-SELV

Uterommet og hagen er et flott sted for å skape noe nytt. La kreativiteten blomstre og lag festlig pynt, en lekker dagseng og et artig hyllehus!

VED **MIRA HALONEN**

BILDER OG KILDE PELARGONIUM FOR EUROPA

KREATIVT MINIPROSJEKT!

Finnes det noe bedre sted å tilbringe en varm sommerkveld enn i hagen? Stearinlys i sinkbøtter gir stemningsfullt lys når hagen er på sitt beste. Stikk lysene ned i sanden minst 10 cm fra hverandre slik at de står rett, brenner trygt og ikke smelter inn i hverandre. Det beste valget til dette formålet er ekte stearinlys som tåler varme og vind bedre enn parafinlys.

BILDER OG KILDE SLÖJD-DETALJER

DU TRENGER:

- To rundstokker.
- Tau.
- Drill med trebor.
- Rustfri ståltråd 2 mm.
- Hønsenetting.
- Avbitertang.
- Hobbybetong.
- En støpeform med lokk.

Idé!

Du kan også bruke den tørre stammen av et ungt bjørketre og la korte greinspisser stå igjen til å henge ulike dekorasjoner på.

Til vimplene trenger du hampsnøre, jutestoff, symaskin, tråd og saks.

VIMPELRAD PÅ STATIV MED LEDLYS

En hage kan trenge litt ekstra belysning. Solcelledrevne eller batteridrevne LED-lys er enkle å sette ut etter behov – hvorfor ikke i i et hjemmelaget stativ med dekorative vimpler?

Slik gjør du:

1. Bor et hull på f.eks. 8 mm i den ene enden av de to rundstokkene for å kunne lage et feste for lyslenken senere av lysestaken, og et hull for ståltråden på f.eks. 3 mm i den andre enden.
2. Stikk en lang ståltråd gjennom det minste hullet, og bøy den til en løs løkke rundt pinnen slik at den passer inn i støpeformen. Gjenta med den andre pinnen.
3. Pensle innsiden av støpeformen med for eksempel matolje for å gjøre det lettere å ta ut den ferdige formen. Legg grus eller stein i bunnen av formen inni et stykke hønsenetting. Dette gir ekstra tyngde og styrke til betongen.
4. Klipp av et stykke tau til et håndtak. Sørg for å knytte knuter i endene av tauet og legg det dypt nok ned i formen. Håndtaket gjør det lettere å flytte stativet senere.
5. Lag et hull i lokket på formen til rundstangen og tauhåndtaket. Stikk rundstokken ned i formen, og legg eventuelt i litt mer stein eller grus i for å holde den oppreist.
6. Bland betongen etter anvisningene på pakken, og hell den i formen. Bank noen ganger på formen slik at eventuelle luftbobler sprekker. Plasser beholderen på et flatt underlag, og sjekk med et vater at stokken står rett opp. Sett på lokket, og la tørke i minst 24 timer før du løfter stillaset ut av formen. Betongen vil fortsette å tørke også etter dette.
7. Lag et nytt stativ på samme måte.
8. Siste finpuss: Hvis du vil, kan du pusse betongen ved å slipe bort skarpe kanter og male eller lakkere stativet.
9. Lyslenken er nok i seg selv til å skape stemning i hagen, men om dagen blir den enda finere hvis du pynter den med jutevimpler.

Klipp vimplene av dobbeltbrettet jutestoff som vist på bildet. Brett dem deretter over hampsnoren og sy dem sammen med sikksakksting langs trekantens kanter. På denne måten kan du flytte vimplene rundt på snoren som du vil.

BLOMSTERPIDESTALLER I VINTAGE-STIL

Skap et blikkfang i hagen ved hjelp av en gammel lampefot, en sinkpotte og litt spraymaling!

BILDER OG KILDE **PELARGONIUM FOR EUROPA**

Tips!

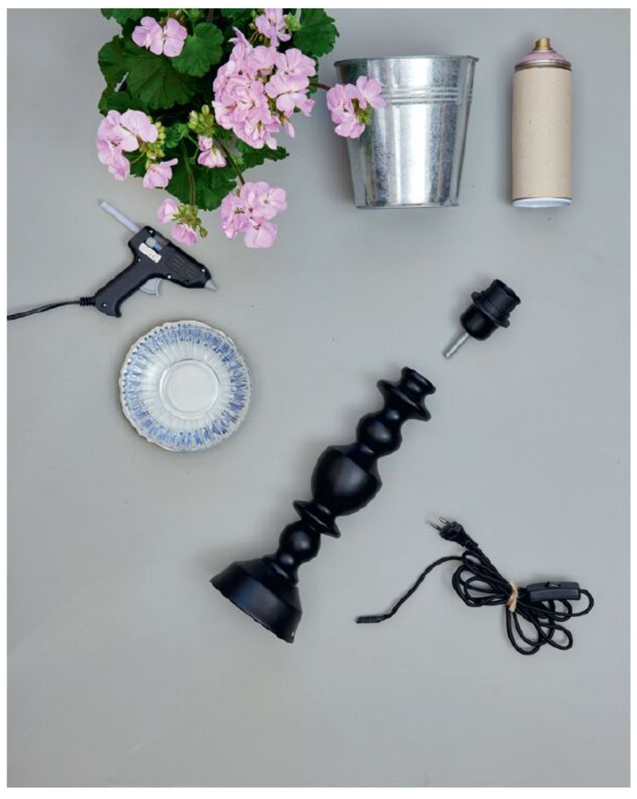
Plasser flere pidestaller i forskjellige høyder ved siden av hverandre, og velg matchende sommerblomster til dem.

DU TRENGER:

- En sinkpotte.
- En lampefot av tre.
- Vannbestandig spraymaling.
- Limpistol.
- Et fat (pass på at det er stort nok til at potten kan stå støtt på det).
- Avbitertang.

Slik gjør du:

1. Fjern lampens strømledning og lyspæresokkel.
2. Lim fast fatet på toppen av lampefoten.
3. Spraymal både lampefoten og sinkpotten. Påfør bare et tynt strøk om gangen, og hold sprayboksen i konstant bevegelse og med samme maleavstand. Påfør minst to strøk for å få en jevn og dekkende farge. La malingen tørke i henhold til anvisningene på malingsboksen.
4. Lim fast sinkpotten på fatet på toppen av lampefoten.

PERFEKT PROSJEKT FOR DEN SNEKKERGLADE!

DAGSENG

Denne minimalistiske dagsengen er perfekt for hagen. På denne kan du sole deg, ta en lur eller bare sitte og nyte livet!

INSTRUKSJON OG FOTO **KESTOPUU** DESIGN **KATI JUKARAINEN**

DU TRENGER:

- 7 stykker trykkimpregnert tre 48 x 48 mm, lengde 190 cm.
- 6 stykker trykkimpregnert tre 48 x 48 mm, lengde 48,1 cm.
- 6 stykker trykkimpregnert tre 48 x 48 mm, lengde 35 cm.
- 33 RST-skruer 5 x 80 mm.

Tips!

Dagsengen er laget av trykkimpregnert tre og kan males eller overflatebehandles med treolje etter ca. ett år, når det trykkimpregnerte treverket har tørket.

Slik gjør du

1. Begynn med bena. For hvert av de tre bena sager du til to vertikale støtter på 35 cm og to horisontale støtter på 48,1 cm.
2. Legg bitene på et flatt underlag. Skru sammen tre identiske benrammer. Bruk RST-skruer.
3. Skjær til 7 stykker i lengder på 190 cm til setet.
4. Mål opp og merk av avstand på de lange stykkene, og fest dem til det midterste benet. Begynn ved kanten av benet, og fest de lange bitene med RST-skruer med 4 cm mellomrom.
5. Når det midterste benet er festet, måler du ut plasseringene til de to kantbena. Skru fast bena med RST-skruer.

Du finner instruksjonsvideoen på ***www.kestopuu.fi.***

DU TRENGER:

- Høvlet gran (58 x 58 mm), til sammen 7,5 m.
- 13 mm kryssfinérplate (2,20 x 1,60 m).
- 13 mm kryssfinérplate (1,80 x 1,20 m).
- RST treskruer (60 stk. 5,0 x 100 mm), (30 stk. 3,5 x 20 mm), (60 stk. 3,5 x 40 mm).
- Ca. 1,5 l beis eller maling i ønsket farge.
- Ca. 2 m² takpapp.
- Trelim.
- Kappsag, gjærsag, sirkelsag og stikksag.
- Slipemaskin eller sandpapir.
- Drill med 2,5 og 3,5 mm trebor.

HUSHYLLE

Denne mosomme hyllen passer like godt på balkongen eller terrassen som ute i hagen. Her kan du oppbevare både ved, hageredskaper og blomsterpotter.

KILDE OG FOTO **BOSCH**

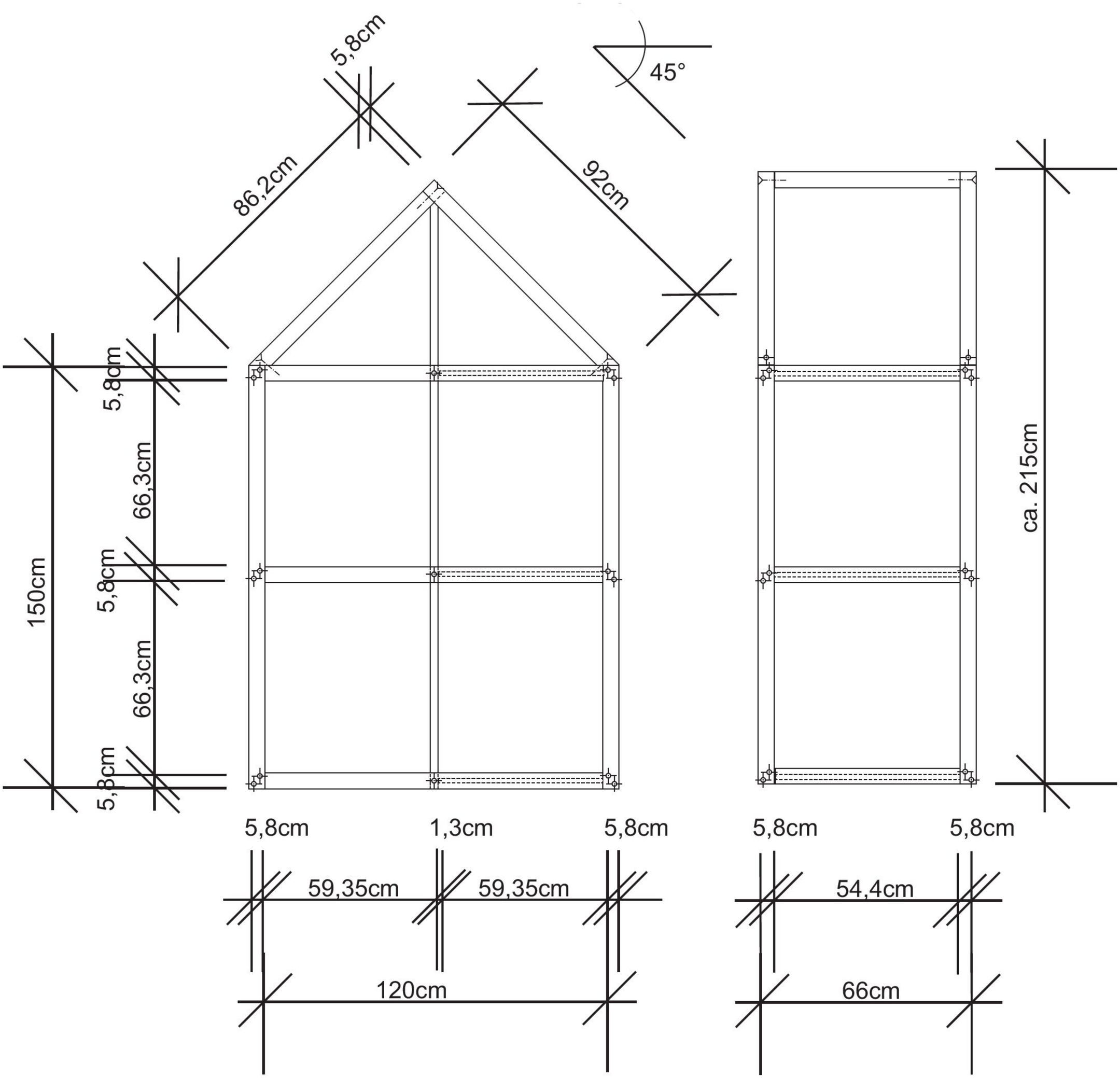

Slik gjør du:

1. Bruk en gjæsag til å sage ut 6 tverrgående støtter (1,2 m), 6 horisontale stykker og 1 vertikalt stykke (54,4 cm), 4 vertikale styker (1,5 m), 2 takstykker (92 cm) og 2 takstykker (86,2 cm).
2. Sag ut en vertikal midtplate (202 x 66 cm) og 2 takplater (100 x 75 cm) fra den største kryssfinérplaten. Sag ut 3 hylleplater (54,4 x 59,3 cm) og 6 støttelister (59,3 x 4 cm) fra den mindre kryssfinérplaten.
3. Puss alle sagkantene.
4. Sett sammen de to sidene av hyllen. Sett først sammen de to 1,5 m lange vertikale støttene med de tre 54,4 cm lange horisontale støttene slik at resultatet ser ut som en stige. Forbor hullene med et 3,5 mm bor, lim og skru sammen med 5,0 x 100 mm skruer.

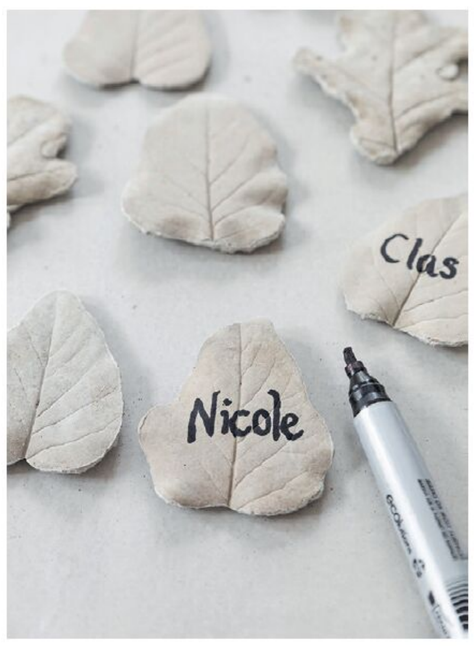

5. Sett sammen sidene nederst med to tverrgående støtter på 1,2 m. Husk å forbore, lime og skru!
7. Skyv midtplaten på plass bakfra og skru det fast til de fremre tverrgående støttene.
8. Hyller på høyre side: Fest støttelistene til de tverrgående og vertikale støttene (3,5 x 40 mm skruer) og til midtplaten (3,5 x 20 mm skruer) med en skrutrekker (husk å forbore). Plasser hyllene på toppen av listene. La det være en høy hylle til oppbevaring av ved på venstre side.
9. Skru takplatene sammen i rett vinkel, over "gavlstigen" og fest midt på midtbordet.
10. Legg takplatene slik at de overlapper litt i front og på sidene. Forbor (2,5 mm) og fest med 3,5 x 40 mm skruer.
11. Fest takpappen i henhold til monterings-anvisningen, og begynn nedenfra og opp mot mønet. Avslutt med maling eller beis.

FOR URTEDYRKEREN!

PLANTESKILT

Disse bladformede skiltene passer både i plantekassen og hagen. Eller hvorfor ikke bruke dem som bordkort?

BILDER OG KILDE **FINJA**

Slik gjør du:

Velg blader med kraftige årer og legg dem utover med baksiden opp på et beskyttet underlag. Bland Finja finbetong i henhold til anvisningene på pakken. Fordel betongen over bladene helt ut til kantene. Trykk 20 cm lange metall- eller trepinner lett inn i midten av bladene, og legg litt betong over pinnene. La det tørke i ca. 48 timer, og spray noen ganger med vann fra en sprayflaske etter hvert som det tørker. Fjern bladene forsiktig fra betongen. Skriv plantenavn på skiltene med en tusj.

Tips!

Sett med bokstavstempler finner du på slojd-detaljer.com.

PLANTEPOTTE

Gi brukte hermetikkbokser nytt liv som plantepotte.

FOTO OG KILDE: **SLÖJD-DETALJER**

Slik gjør du:

Mal utsiden av de vaskede og tørkede boksene med Outdoor Vintage-maling. Klipp til en 15 mm bred skinnrem som er 10 cm lenger enn boksens omkrets. Fukt remmen med vann og stans inn tekst med bokstavstempler. Stans hull i remmen og fest endene sammen med doble nagler. Tre stroppen rundt krukken og plant i vei!

Elegant og
BÆREKRAFTIG

Karava i Finland fokuserer på det enkle terrasseløsninger ved å levere terrassebord av høy kvalitet i flere ferdige lengder. For et ryddig og penest mulig sluttresultat monteres bordene med skjulte fester på undersiden.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **CARAVA**

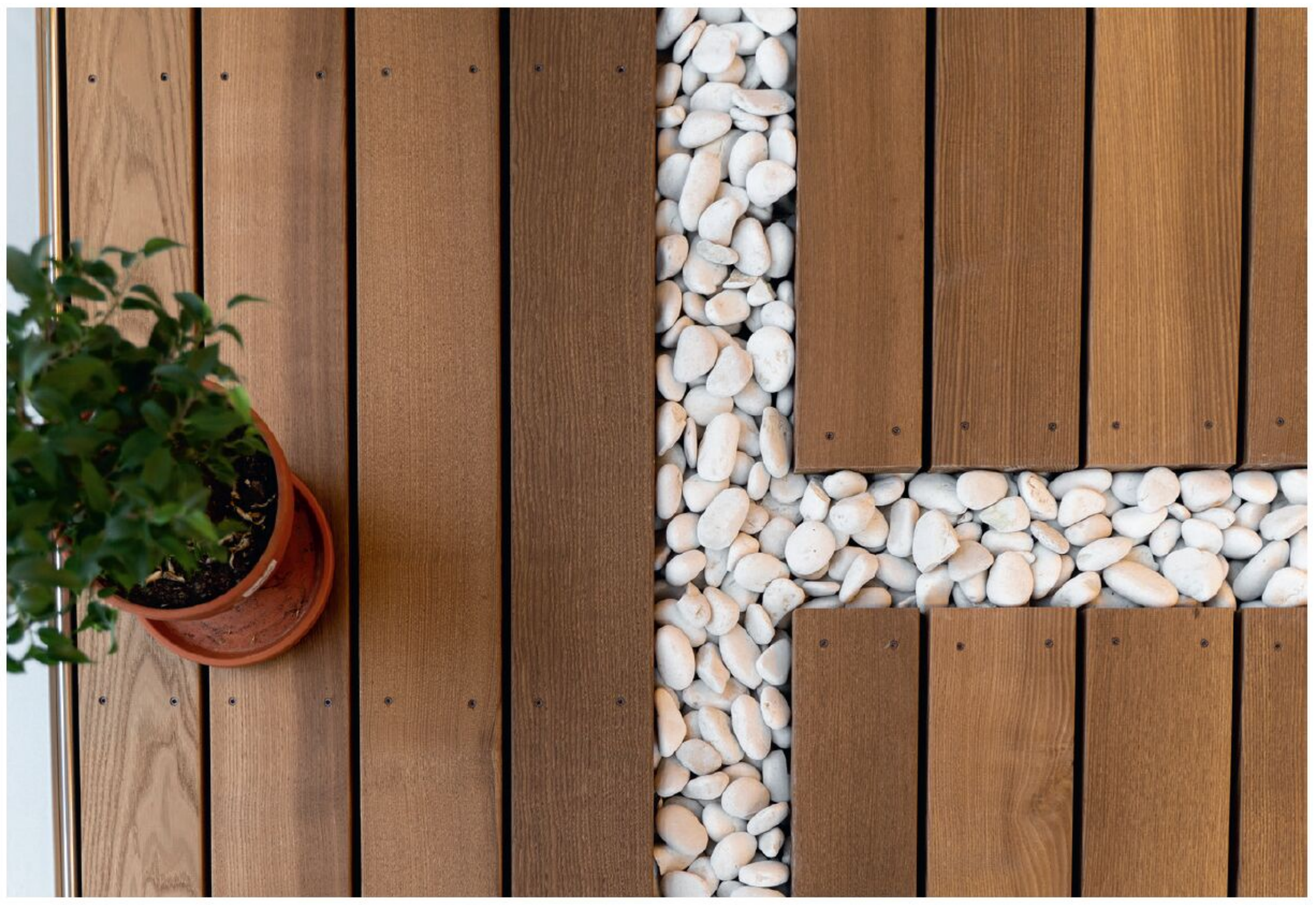
Materialene som brukes i Karavas terrassebord er miljøvennlig finsk varmebehandlet furu og importert vesteuropeisk ask.

Selskapet vet av erfaring at varmebehandlet furu egner seg godt til nordiske værforhold og til mange bruksområder. Behandlingen gir treverket en vakker, mørk og edel finish. Samtidig forbedres treets råtebestandighet og stabilitet. I tillegg er bordene mindre sensitive for varierende luftfuktighet.

"Vi tilbyr et stort spekter av bredder og en rekke ulike overflatealternativer, inkludert glatte, rillede og børstede terrassebord", sier administrerende direktør Jaakko Soini.

Stilig design med skjult feste

Karava har også en enkel løsning for montering. Med skjulte TENI-braketter plasseres terrassebordene automatisk i riktig avstand fra hverandre, og alt som trengs er en skrutrekker. Beslagene kan også tilpasses, slik at kunden ikke trenger å kjøpe spesielle beslag til første og siste bord. At alt kan gjøres med samme produkt.

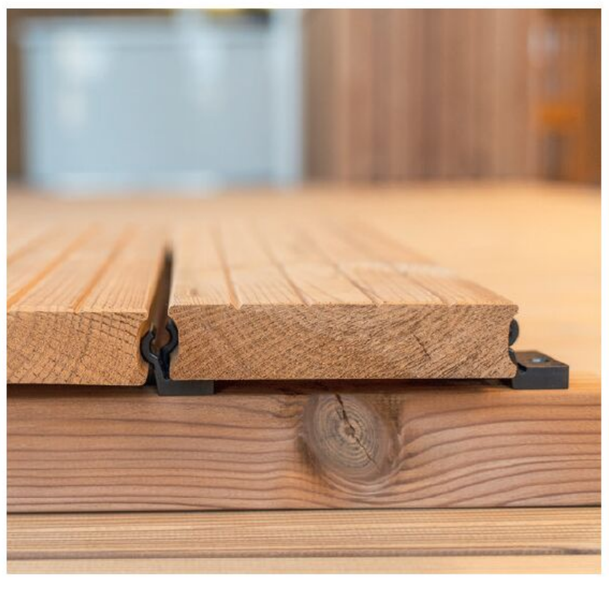

Når hvert terrassebord monteres separat fra de andre, vil bevegelsene i treverket ikke føre til skjevheter i de tilstøtende bordene.

"Skjulte braketter egner seg for alle modifiserte eller formstabile materialer med konkav profil. Systemet er basert på to fliker, en stiv flik som holder platen på plass, og en fleksibel flik som tar opp bevegelser i forbindelse med svelling og krymping.

En annen fordel med festene er at luftsirkulasjonen mellom rammen og dekkbordene er god, noe som kan forlenge terrassens levetid med flere år.

Nå er det slutt på stygge, synlige skruehoder. Skjulte TENI-fester gjør det også enkelt å bytte ut enkelte bord senere. TENI-brakettene kan festes til underliggende konstruksjoner av tre eller trelignende materialer, samt til aluminiumsskinnen i RELO T-systemet.

www.karava.fi

Hagekokkens GRILLFEST

Løft grillmåltidet til nye høyder og imponer familie og venner med disse lekre, smakfulle rettene.

VED **MIRA HALONEN**

Fylte auberginer

4 PORSJONER
OPPSKRIFT OG FOTO: DE BUYER

2 auberginer
2 ts malt spisskummen
1 ts malt koriander
1 ts paprikapulver
1 ts honning
8 ss olivenolje
1 grein cherrytomater
100 g quinoa
1 porsjon gresk yoghurt
en håndfull friske basilikumblader
2 ss rosiner
1 ss mandelflak
6 ss kokte kikerter
salt

1. Del auberginene på langs. Skjær dype snitt i rutemønster på snittflaten uten å skjære gjennom skallet. Bland spisskummen, koriander, paprikapulver, olivenolje, honning og salt. Hell krydderblandingen over auberginene, og sørg for at den trenger inn i snittene.
2. Forvarm grillen til ca. 200 °C og forbered indirekte varme (kull/brenner kun på den ene siden, slik at auberginene ikke brenner seg). Legg auberginene med skinnsiden ned og lukk lokket. Grill i ca. 30-40 minutter.
3. **Lag fyllet:** Tilbered quinoaen på sidebrenneren etter anvisningene på pakken. Varm opp 1 ss olivenolje i en stekepanne. Tilsett rosiner, kikerter og mandelflak, og stek i 5 minutter under omrøring.
4. Legg cherrytomatene på et grillbrett, drypp over olivenolje og dryss over salt. Grill i 5-10 minutter.
5. **Anretning:** Fordel den kokte quinoaen over auberginen. Tilsett ristede kikerter, rosiner og mandelflak. Ha litt gresk yoghurt på toppen. Pynt med bakte cherrytomater og hakket basilikum.

Laksekoteletter med sesamspinatsalat

4 PORSJONER
OPPSKRIFT OG FOTO: FISCHAUSNORWEGEN.COM

4 laksekoteletter (ca. 250 g hver)
1 ss fennikelfrø
1 ss grovt havsalt
2 stjerneanis
2 ss melis
50 ml limesaft
1 teskje finrevet ingefær
cayennepepper etter smak
2 ½ dl peanøtt- eller solsikkeolje

1. Mal fennikelfrø, havsalt og stjerneanis fint i en morter. Rør inn melis, limesaft, ingefær og en klype cayennepepper. Gni laksekotelettene med krydderblandingen, legg dem i en form og la dem trekke i 10 minutter. Hell over oljen, dekk til formen og la laksen marinere i kjøleskapet i 12 timer.
2.Ta laksekotelettene ut av marinaden og tørk dem lett med kjøkkenpapir. Grill dem på en forvarmet grill på middels varme i 3-4 minutter på hver side. Server laksekotelettene med spinatsalaten.

SPINATSALAT MED SESAMDRESSING

500 g babyspinat
salt
2 ss tahini (sesampasta på glass)
3 ss lys soyasaus
½ ts sukker
2 ts ristede sesamfrø

Vask spinaten og forvell den i kokende saltet vann i ett minutt. Skyll i kaldt vann, la det renne av og plukk forsiktig opp bladene. Bland tahini, soyasaus, sukker og 3-4 ss vann til en jevn dressing. Vend spinaten i dressingen, smak til med salt og dryss over sesamfrø.

SHUTTERSTOCK

Reale hamburgere

OPPSKRIFT OG FOTO RÖSLE
4 PORSJONER

BURGERE
800 g kjøttdeig av storfekjøtt
salt
pepper
2 egg
4 store hamburgerbrød
salatblader
avokado
4 tomater
mild bbq-saus

Krydre kjøttdeigen med salt og pepper, tilsett eggene og bland godt. Form blandingen til fire store burgere med hendene eller i en burgerpresse. Form med lett hånd slik at burgeren ikke blir for kompakt. Lag en liten fordypning i midten av burgerne – dette forhindrer at den sveller opp på grillen og holder den saftig. Grill burgerne på høy, direkte varme.

CHILIMAJONES
3 egg
3 dl nøytral olje
sitron
3 ss chilisaus eller 1 chili
3 ss crème fraîche

Pisk eggene godt sammen og tilsett oljen gradvis i en tynn stråle under kraftig pisking. Press sitronen og tilsett saften i blandingen sammen med salt og pepper. Tilsett chilisaus eller finhakket chili uten frø. Rør inn crème fraîche for å gi majonesen fylde og friskhet.

COLESLAW
1 lite hvitkålhode
1 mellomstor gulrot
2 løk
1 dl melk
200 g majones
1 dl yoghurt naturell
1 ss hvitvinseddik
saft av 1 lime
1 ss sukker
1 ts salt
malt pepper

Strimle kålen fint. Skrell og rasp gulroten. Hakk løken fint. Visp sammen melk, majones, yoghurt, eddik, limesaft, sukker, salt og pepper. Tilsett kål, gulrot og løk og bland godt. La trekke i kjøleskapet i 4-5 timer eller over natten.

SETT SAMMEN BURGERNE
Smør ketsjup, chilimajones og bbq-saus på de oppvarmede brødene. Topp med de grillede burgerne, tomatskiver krydret med salt og pepper, avokado i skiver og salat.
Server med coleslaw.

RIST

Grillspyd med appelsin-glaze

OPPSKRIFT OG FOTO DE BUYER

10 GRILLSPYD

1,2 kg svinefilet
100 g soyasaus
100 g mirin (risvin)
2 ss lønnesirup
1 ss brunt sukker
1 fedd hvitløk
2 cm fersk ingefær
Revet skall av 1 appelsin
salt
pepper

1. Bland soyasaus, mirin, brunt sukker og lønnesirup til marinaden i en bolle. Skrell og hakk hvitløk og ingefær, og tilsett dem i blandingen sammen med det revne appelsinskallet.
2. Skjær svinefileten i terninger på ca. 2,5 cm. Tilsett kjøttbitene i marinaden og bland godt. La kjøttet marinere i kjøleskapet i minst en time (lengre tid vil forsterke smakene).
3. Ta kjøttbitene opp av marinaden og tre dem på spyd. Hvis du bruker grillspyd av tre, bør du bløtlegge dem i vann i minst 30 minutter før du bruker dem, slik at de ikke brenner opp på grillen.
4. Grill spydene på middels varme, og snu dem regelmessig til kjøttet er saftig og har fått en fin overflate. Krydre med salt og pepper og server umiddelbart.

Bildet til venstre:
Gril-nerden vil elske denne Kamado-grillen.
Monolith Avantgarde Classic griller, braiserer og røyker mellom 70 og 400 °C.
Silikatkeramikk, Ø 44 cm rist i rustfritt stål, LED-lys og digital kontrollenhet.
Ca. 29 000 kr, monolith-grill.com.

Den tradisjonelle grillelskerens Cello Family 3i gassgrill er utstyrt med blant annet vinduer, støpejernsrister, termometer og fettoppsamler. 3 brennere 9,9 kW (grillflate 41 x 60 cm) + sidebrennere 3,1 kW.
Ca. 6000 kr, k-bygg.se.

En tilsynelatende ekte, nesten spiselig grønn paprika i porselen, perfekt for å pryde sommerkjøkkenet. 10 cm, ca 53 kr. sostrenegrene.com.

Den salviegrønne Maku-karaffens glass-overflate har små luft-bobler som gir den et levende utseende. Karaffelen egner seg til servering av vin, vann og andre leskedrikker. ca. 290 kr, asko.fi.

Jace-kurven har fire rom der du for eksempel kan plassere krydderkverner, oljeflasker eller bestikk. Kurven er enkel å flytte ved hjelp av håndtaket. ca. 180 kr, asko.fi.

Det lette Maku-fatet passer både til hverdag og fest. Svart metall, høyde 41 cm, ca. 290 kr, asko.fi.

Rund rottingkurv av høy kvalitet til for ek-sempel bestikk og servietter, med mindre du foretrekker å fylle den med ferske bakverk. Håndlaget kurv Ø 30 cm, 495 kr. lexington-company.com

Til balkongen eller terrassen! Webers kompakte elektriske grill Lumin har fått en ny smartversjon med WiFi- og Bluetooth-tilkobling. Pris rundt 3 900 kr.

Råskog serveringsvogn transporterer tilbehøret til grillplassen enkelt takket være hjulene. Bambuslokket fungerer som en ekstra arbeids- eller oppbevaringsflate på den robuste metallrammen. 749 kr, fra IKEA.

Callian-brettet serverer godbitene dine på en elegant måte. Akasietreet har en naturlig varme. Passer også perfekt til LED-kubbelys! Ca. 215 kr, asko.fi.

Hva med et nytt forkle til hagekokke? Alessa forkle fra Costa Nova 799 kr og grillvott 289 kr, begge fra Portugal, homeroom.se.

Den lille kullgrillen (Strandön) med bærehåndtak er lett og hendig å ta med seg til stranden, parken eller på campingtur. Leveres med et skjærebrett for matlaging og servering. Ø 24 cm, 499 kr, fra IKEA

Hagebesøk

HERLIGE HAGER – FRA MIDDELHAVET TIL NORDEN

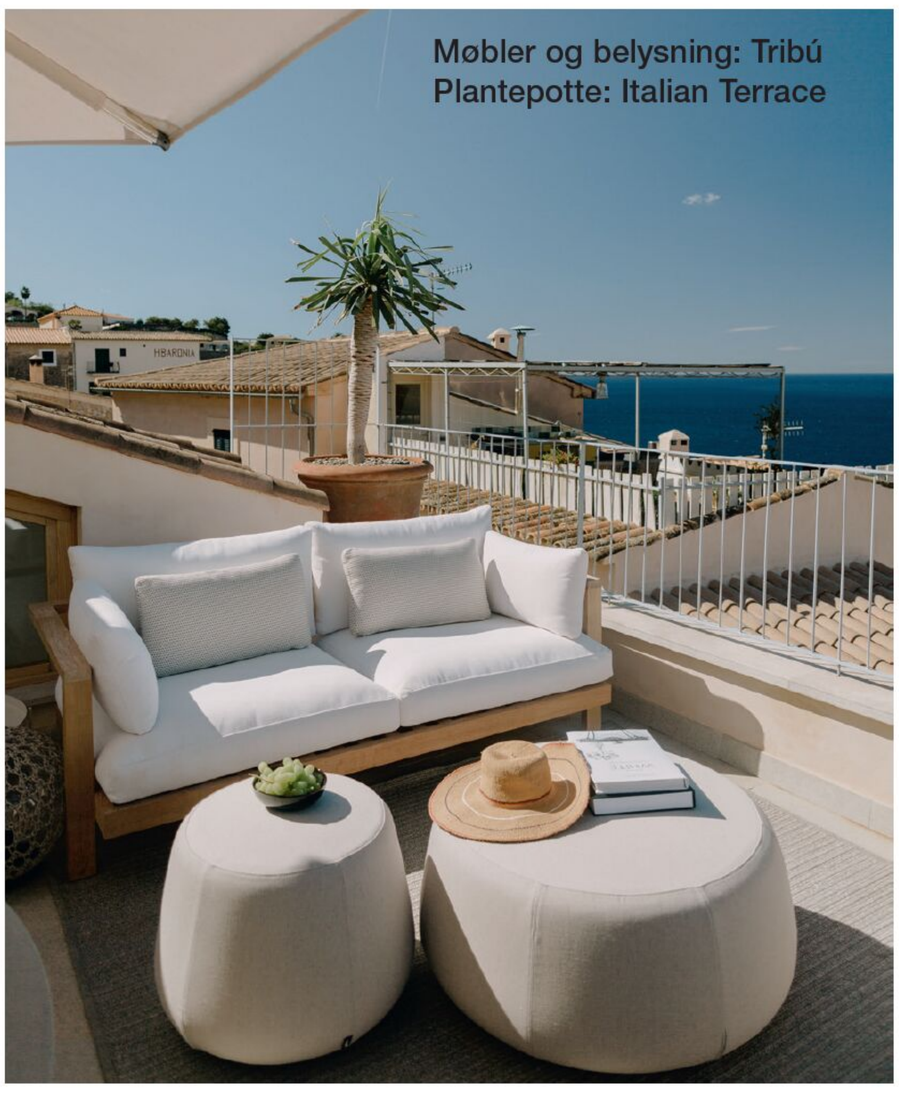
78 En takterrasse til begjær
80 Klassisk murvilla med moderne hage
86 Hage med historisk sus
92 En hage som tar vare på naturen

EMMA FENTON

En takterrasse til begjær

En skandinavisk familie har kjøpt et rekkehus i en sjarmerende kystby på Mallorca i Spania. Takterrassen har blitt et favorittsted for soling og avslapning.

VED **MIRA HALONEN** DESIGN **JENNIFER WARREN-GASH MASHAMBA DESIGN** FOTO **EMMA FENTON**

Svømmebasseng: Piscine Laghetto
Parasoll: Tuuci

Den storslåtte havutsikten fra takterrassen fascinerte familien som kjøpte huset. Derfor ønsket de at plassen skulle være så allsidig som mulig - spesielt siden den også var boligens eneste uteplass. De ville at den skulle være et sted for måltider og sosialt samvær, og romme både utekjøkken og et svømmebasseng.

Størrelsen på uteplassen gjorde det utfordrende å få plass til alle funksjonene. Byen hadde strenge byggeforskrifter, så ingen av elementene - kjøkken, basseng og solskjerming - kunne festes permanent til huset. Designeren Jennifer valgte derfor modulbaserte løsninger for både bassenget og kjøkkenet, samt en robust parasoll som tåler forholdene på en vindfull terrasse.

Familien ønsket også minimalt med vedlikehold, siden de bare tilbrakte kortere perioder i feriehjemmet. De hadde også en klar visjon for stilen: en minimalistisk estetikk i nøytrale nyanser av hvitt og beige.

Jennifer Warren-Gash valgte møbler fra belgiske Tribú, som sikrer både eleganse og komfort. Spisebordet er håndlaget i betong, men ser likevel lett og luftig ut. Den minimalistiske teak-sofaen er pyntet med hvite plysjputer.

"Mine favoritter er de runde Tribún-lyktene, som utstråler en middelhavsatmosfære. Den flettede stilen minner meg om fiskernes garn på Balearene", sier Jennifer fornøyd.

Resultatet er en stilfull og moderne terrasse som oppfyller alle beboernes ønsker.

mashambadesign.com

Klassisk murvilla med moderne hage

I den sjarmerende bydelen Bromma i Stockholm har Bengtsson Design rehabilitert en privat hage. Alt ble gjort med nennsom respekt for huset, som er fra 1927.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **BENGTSSON DESIGN**

Både eieren og firmaet Bengtsson Design mente at det var viktig å bevare eiendommens gamle sjarm, samtidig som de ville integrere moderne elementer som passet kundens livsstil.

Dette gjenspeiles i materialvalget, hvor naturstein er lagt på både gangstier og flater. Dette smelter sømløst sammen med husets klassiske arkitektur. Stein er dessuten et bærekraftig og tidløst materiale.

Granitt og kalkstein

Trappen til hovedinngangen er laget av granitt. Steinene harmonerer fint med husets granittmur. De eksisterende støttemurene i naturstein i hagen ble kun renovert for å gjøre dem mer symmetriske og skape tydeligere definerte planteområder. Nå rammer de vakkert inn trappen til hovedinngangen. Skifer fantes allerede i hagen og ble derfor valgt som materiale.

Gangveien til baksiden av huset ble imidlertid dekket med rød kalkstein fra Öland, som var populært i hus som ble bygget på 1920-tallet i denne delen av Stockholm.

Svømmebasseng i sentrum

Det er i husets bakhage familien tilbringer det meste av tiden i sommerhalvåret. De ønsket seg både et svømmebasseng og en stor, flat terrasse.

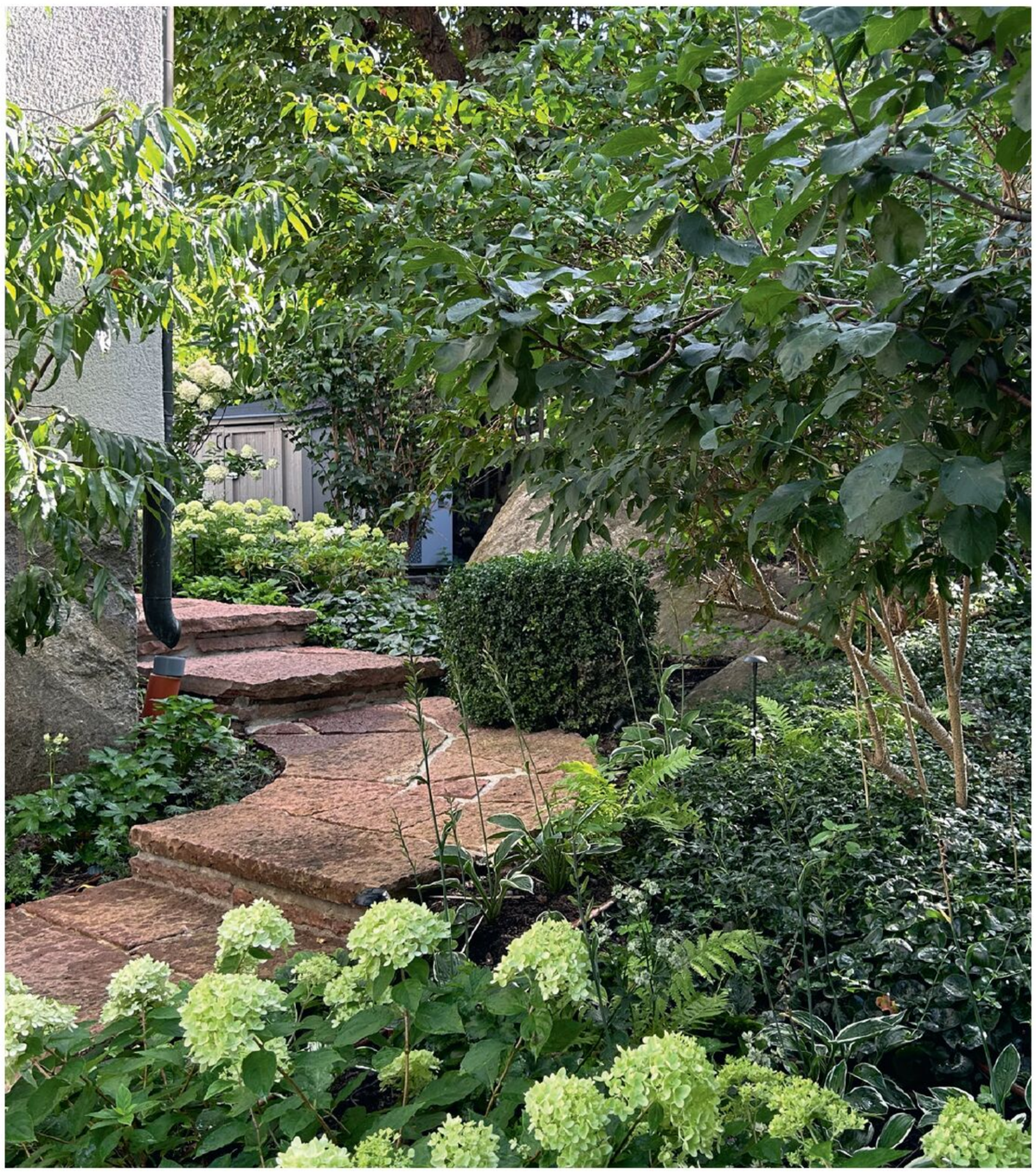
Siden tomten skråner, bestemte de seg for å bygge et overjordisk basseng. På den måten ble bassenget plassert midt i hagen, uten at det gjorde store inngrep i landskapet. Bassenget ble omkranset av skifer fra Sacred Valley, noe som skaper en visuell forbindelse til inngangspartiet.

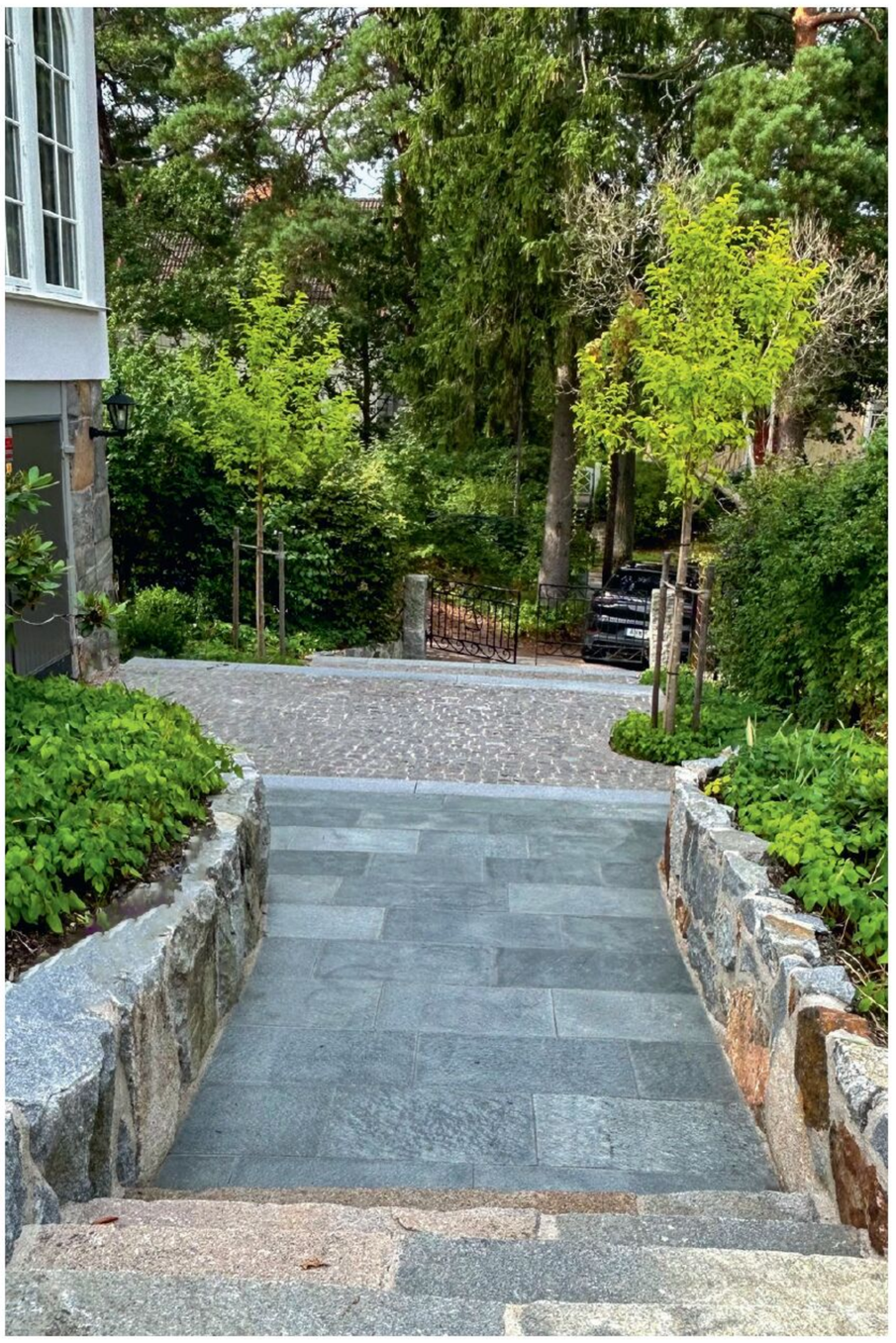
Bassengterrassen og gangveien til loungeområdet og spisestuen ble bygget av ekstremt hardt Bangkirai-treverk. Der kunne eierne enkelt plassere møbler og grill i ly av pergolaens store glasstak.

Planter som er brukt

- Japansk magnolia 'Kobus'
- Rødknapp
- Barlind 'Greenland'
- Fjellslangerot 'Darjeeling Red'
- Lungeurt
- Julerose 'Double Red'
- Alperose 'Cunningham's White'
- Dverg-buksbom 'Renaissance'
- Hortensia 'Little Lime'
- Blank manthus 'Ferner Osten'
- Storstjerneskjerm 'Star of Billion'
- Japanstarr 'Ice Dance'
- Bregne
- Narcissus 'Thalia'
- Liljekonvall

Gjenbruk av planter

Da de nye eierne kjøpte eiendommen, fikk de vite at den forrige eieren hadde vært en ivrig gartner, men at alderen etter hvert satte en stopper for hagearbeidet. En nærmere titt avslørte at hagen hadde godt rotfestede hekker, trær og eviggrønne planter. Alt var en smule forvokst, men likevel flott.

Bengtsson Design tok vare på de gamle plantene, og plantet dem på nytt da hagen sto ferdig. De fikk også selskap av nye trær og busker, samt stauder og blomsterløk. Resultatet er at familien kan glede seg over blomstring fra tidlig vår til langt ut på høsten.

Det ferdige prosjektet er et godt eksempel på hvordan nøye planlegging og kvalitetsmaterialer kan revitalisere en gammel eiendom, og kombinere fortidens sjarm med en komfort og moderne livsstil.

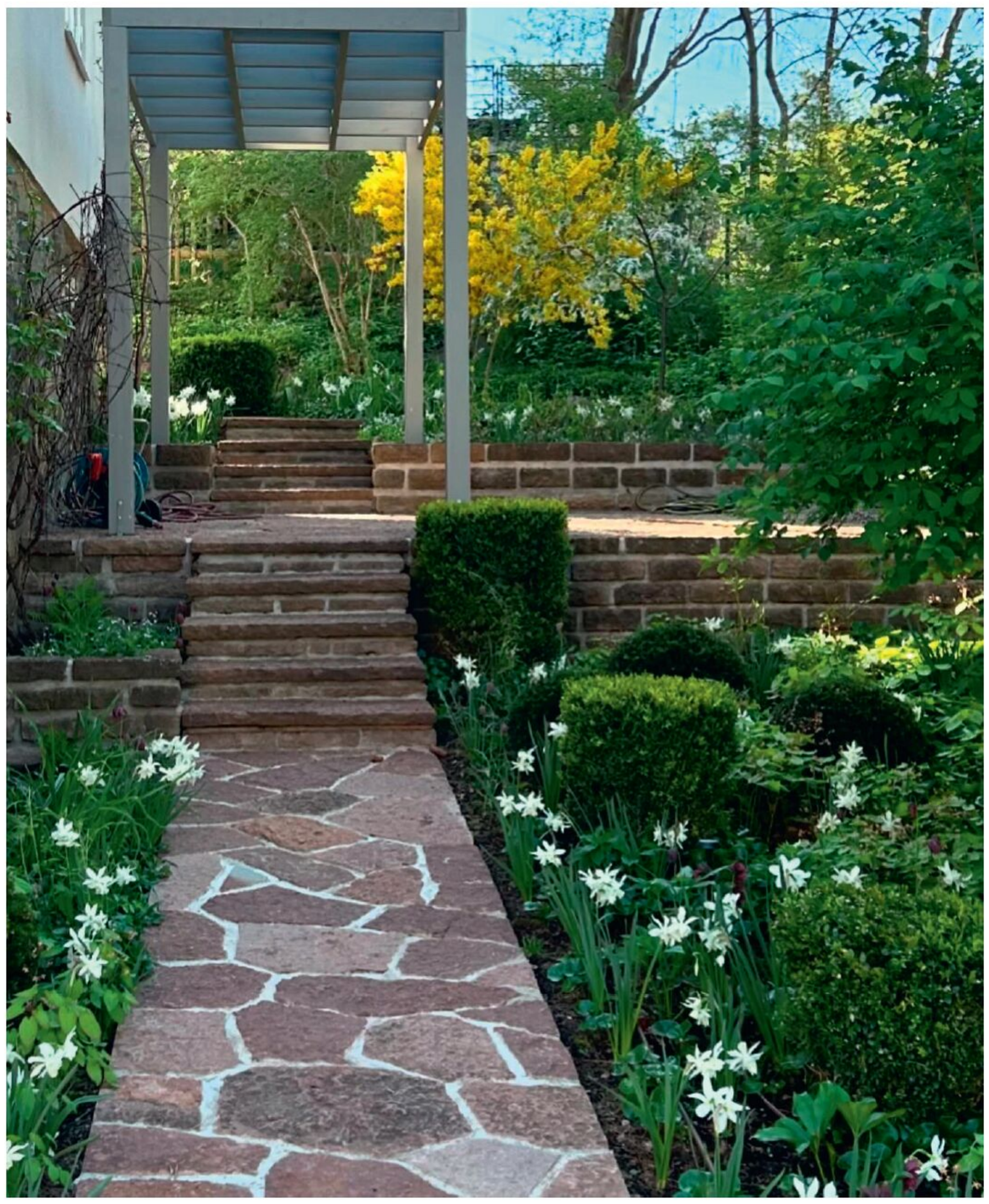
bengtssondesign.se

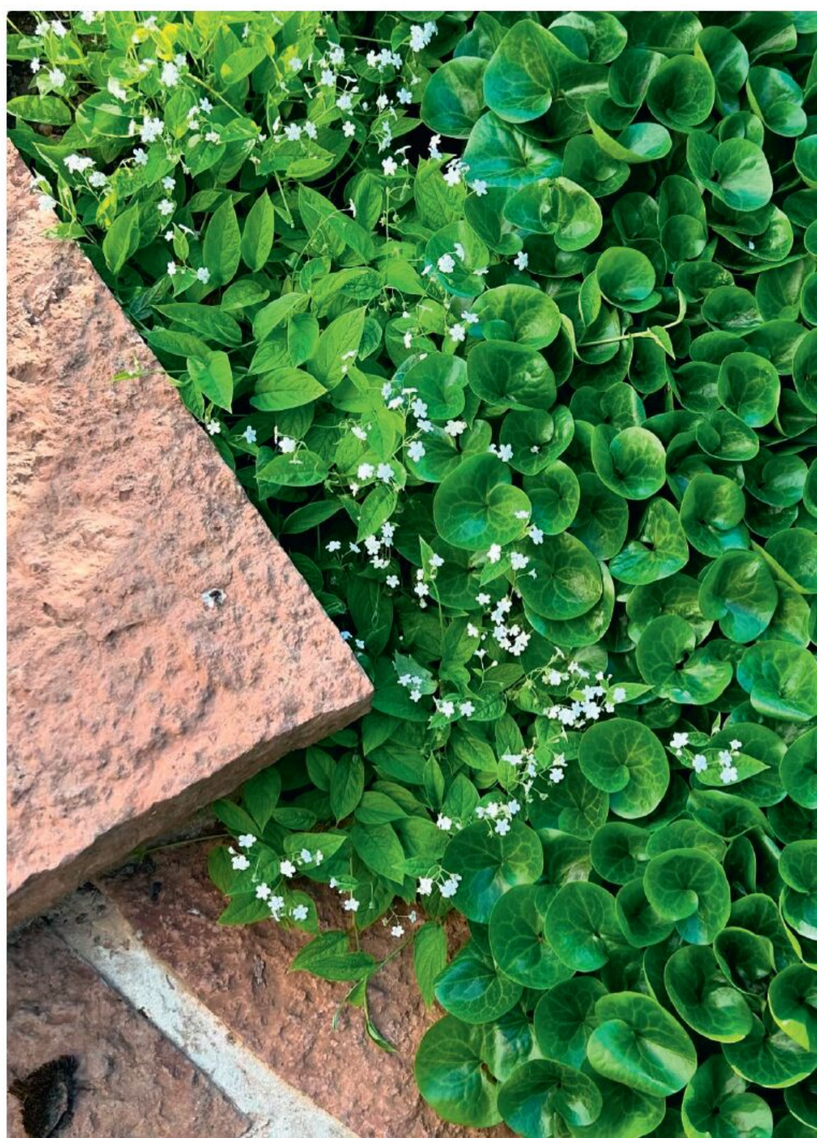
Med en nennsom rehabilitering av hagen fikk eiendommen fra 1920-tallet nytt liv.

Det er brukt naturstein både i for- og bakhagen, som skaper et helhetlig inntrykk.

Tomtens form ble ikke endret i særlig grad, i stedet ble bassenget og det sosiale området plassert over bakken.

Hage med historisk sus

Bengtsson Design studerte 1800-tallets hager i detalj da de fikk oppdraget med å renovere Villa Astringes hage på Djurgården i Stockholm. Resultatet ble en vakker kombinasjon av historisk arkitektur og omhyggelig hagedesign.

VED **MIRA HALONEN** FOTO OG KILDE **BENGTSSON DESIGN**

Hagearkitektene valgte tydelige former og en gjennomgående fargepalett i hagen til Villa Astringe, som ble bygget på begynnelsen av 1800-tallet.

Designet vektla de eksisterende buksbomhekkene, som ble omhyggelig bevart for å bevare eiendommens klassiske sjarm.
De ble supplert med plantede buksbomkuler som skaper eviggrønne fokuspunkter i ulike deler av hagen og myker opp den formelle estetikken.

Det ble også lagt stor vekt på materialvalget, som spiller en viktig rolle når det gjelder å tilpasse hagen til en bygning med så praktfulle arkitektoniske detaljer.
Blant annet ble det brukt Oppdalskifer,

som er kjent for både slitestyrke og sin varme fargetone. Denne tidløse og vedlikeholdsfrie overflaten glir naturlig inn i omgivelsene.

Valget av granitt er heller ikke tilfeldig. Trappetrinnene gir en strukturell kontrast og en robusthet som danner en kontrast til husets grunnmur og de eksisterende natursteinsmurene.

De smale krukkene i cortenstål gir en moderne vri; den rustfargede patinaen tilfører varme og dybde og skaper et visuelt samspill med de grønne plantene.

Med disse gjennomtenkte valgene av planter og materialer har Bengtsson Design skapt en harmonisk kombinasjon som ikke bare respekterer eiendommens historiske karakter, men som også fremhever dens personlighet. Resultatet er en elegant og tidløs hage som vil være aktuell i flere tiår fremover.

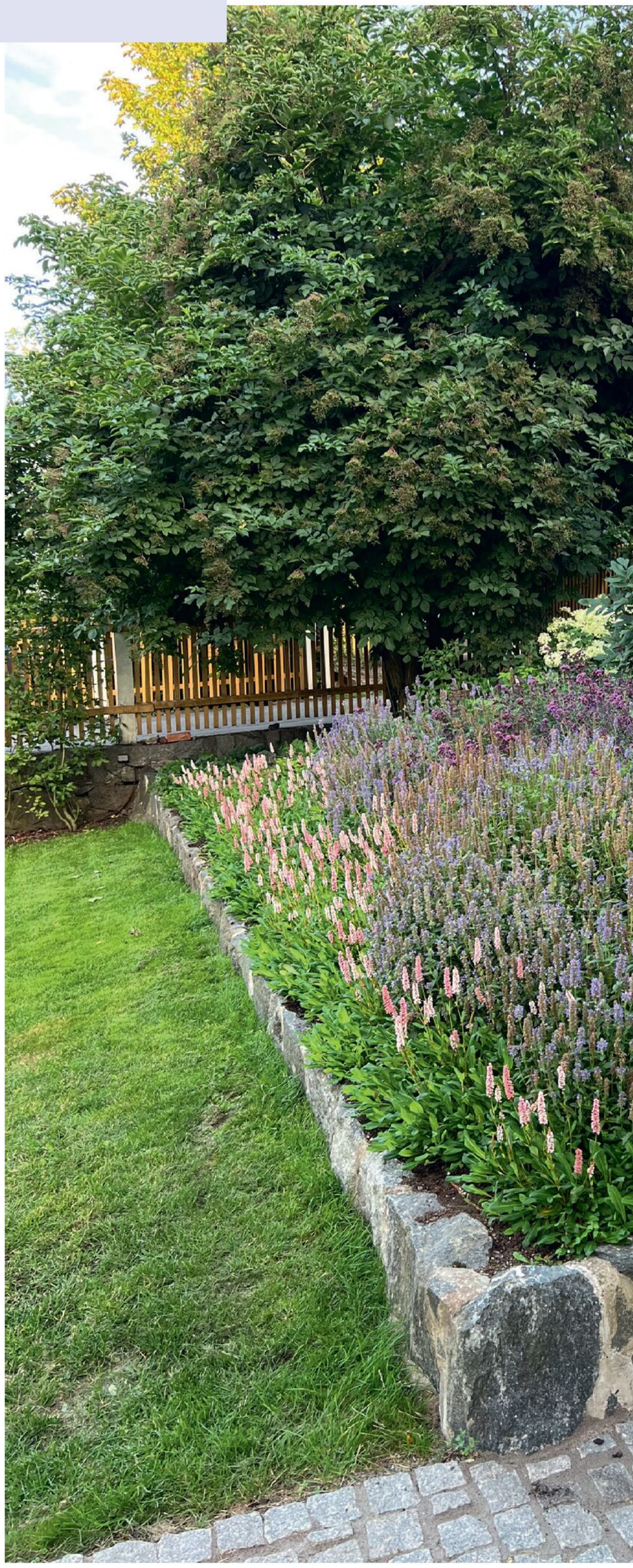

Buksbomene viderefører den gamle hekkens formelle karakter.

Gode plantevalg i historiske hager:

- Dvergbuksbom 'Faulkner' (hekk og kuler)
- Hagtorn
- Roser
- Lavendel
- Kattemynte 'Walker's Low'
- Heggmispel 'Falun E'
- Fjellslangerot 'Darjeeling Red'
- Blåregn 'Blue Moon'

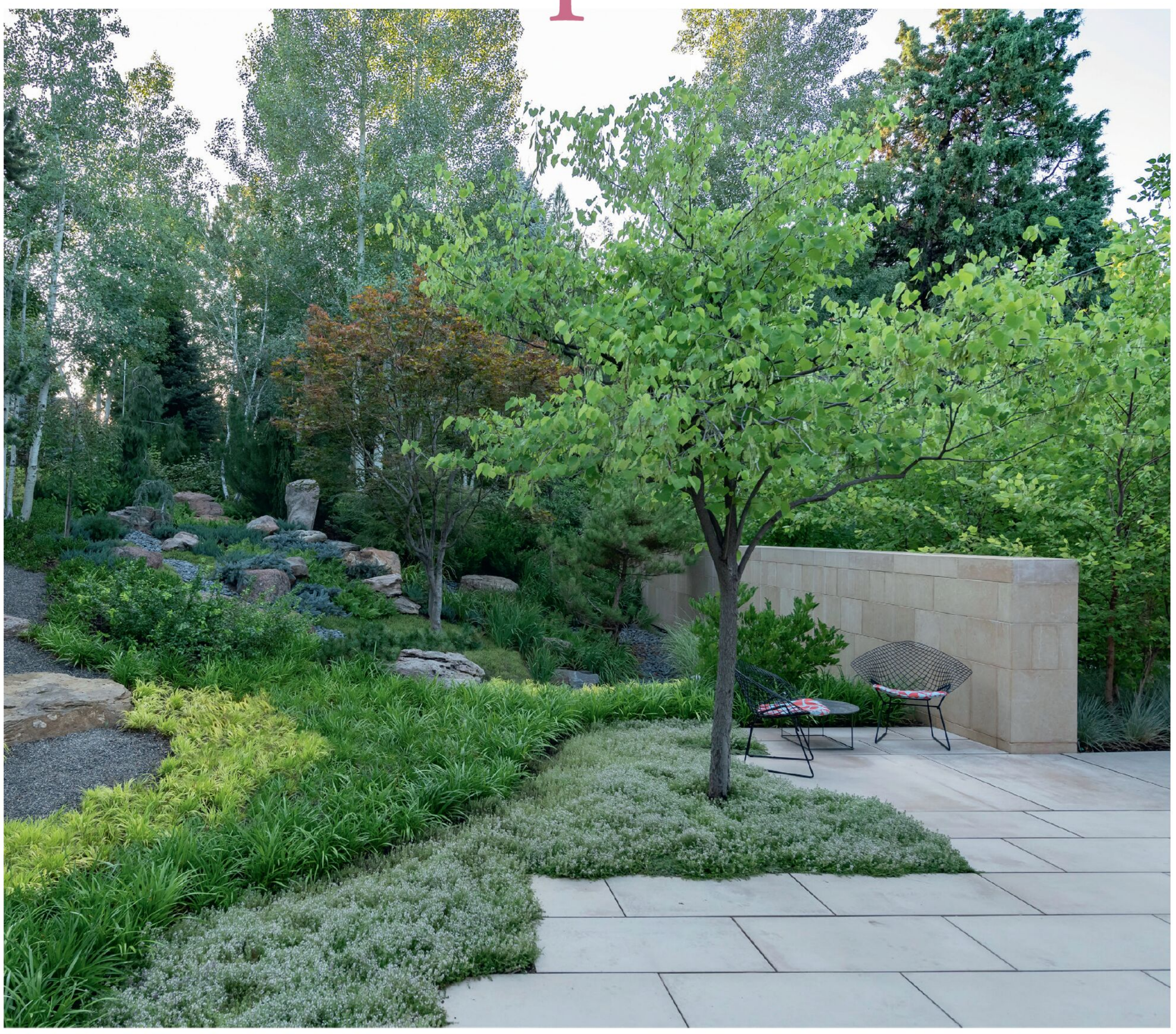

Materialvalgene i hagen spenner
fra naturstein til cortenstål.

En hage som tar vare på naturen

Etter mange år med forsømmelse ble hagen vekket til live og tilbakeført til fordums prakt av de nye eierne. Familien ønsket å bevare naturen i det urbane miljøet.

VED **MIRA HALONEN** KILDE: **WWW.ASLA.ORG** FOTO **BRANDON HUTTENLOCHER DESIGN WORKSHOP, INC.**

Da familien kjøpte eiendommen i utkanten av Denver i USA i 2019, ønsket de å gjøre hagen til en grønn oase i det urbane landskapet. Design Workshop gjennomførte omfattende hagerehabilitering av det tre hektar store området, med fokus på bevaring av naturen.

Underveis i arbeidet støtte de på problemer med mikroklima, gangveier og uutnyttede områder. Området ble for eksempel ryddet for formklipte hekker og store, vannkrevende plener. Disse ble erstattet av et rektangulært svømmebasseng og en paviljong dekket av blåregn, som gir skygge ved bassengkanten. En fontene og en åpen eng ble bevart og rehabilitert.

Tomten fremstår nå som en botanisk hage der mange små elementer danner en harmonisk helhet. Disse elementene omfatter en lund med furutrær, stauder som tåler tørke, en skyggefull steinhage med bartrær og en steinbelagt bekk.

Plantene er nøye utvalgt for å tiltrekke seg bier, noe som øker det biologiske mangfoldet. Små pattedyr, en rekke fugler og en og annen hjort er ikke et uvanlig syn i den naturlige hagen.

Eierne er fornøyde med resultatet. For dem er hage og hagearbeid synonymt med sosiale sammenkomster og hyggelige stunder. Familiens engasjement sfor hage og miljø setter et varig preg på området og oppmuntrer også andre i nabolaget til å bli mer bevisst på å skape bærekrftige habitater.

Den åpne, blåregndekkede hagepaviljongen ved bassenget byr på natur-opplevelser og skogens ro.

Hagedesignet er utformet for at hagen skal kunne nytes hele året, men på naturens premisser.
Dette står i stor kontrast til de enorme gressplenene på nabotomtene.

En steinrøys midt i bjørkeskogens staudeprakt samler og leder vannmassene bort ved kraftig regn. Dette reduserer behovet for drenering og vanning av plantene.

Årets utemøbler

NYTT OG LEKKERT
TIL UTEROMMET

FASTLEGE

Utemøbler 2025

Trendene viser at hvite, grå og svarte hagemøbler nå må vike plassen for beige tekstiler, lyst treverk og dempede grønnyanser. Møblene er ofte laget av aluminium og flettet plast og har et luftig og lett inntrykk. Putene er tykke, og trekket er ofte laget av resirkulerte materialer, som for eksempel plastflasker.

VED **MIRA HALONEN**

FORSIDEBILDER JYSK

Den økende populariteten til utemøbler i beige og lyst treverk gjenspeiler et ønske om naturlige hager og balkonger. Fargene skaper en myk og harmonisk atmosfære som smelter inn i det omkringliggende landskapet.

Syltholm, en gruppe bestående av sofa, lenestoler og bord, er laget av massivt akasietre som er behandlet med hvit olje for en lys finish. Trekket kan vaskes i maskin på 30 grader. 8 999 kr, fra Jysk.

Uteplassen føles som en stue. Luftige sofagrupper, ofte satt sammen av lette modulmøbler, gjør det enkelt å ommøblere. Store, behagelige puter og lave sofamodeller forsterker den avslappede og luksuriøse atmosfæren.

LENE BJERRE

Lene Bjerres møbler er laget av lett og vakker bambus. Materialet er slitesterkt, men trenger beskyttelse mot regn og under vinterlagring på våre breddegrader. Mandisa lenestol 3 599 kr, sofa 6 999 kr og bord 1 799 kr, fra lenebjerre.no

ASCO

Overflatene på lenestolene er inspirert av naturmaterialer. Relax-settet har et moderne uttrykk skapt av slitesterk og lettstelt polyrotting, stål og glass. Ca. 10 500 kr, fra asko.fi

FRU STOLTZ

Krakken fra Madam Stoltz er laget av ekte jute og bør oppbevares innendørs når den ikke er i bruk. 35 x 45 x 90 cm, ca. 3 135 kr, soffadirekt.se.

Beige parasoll, modell Lammehave, Ø 270 cm med stålramme, sveiv og UV-beskyttelse, ca 700 kr, jysk.no

JYSK

Lette pergolaer og moderne parasoller gir solbeskyttelse og skaper et hyggelig miljø å oppholde seg i, samtidig som de glir sømløst inn i hagen. Mange skyggeløsninger er dessuten fleksible og kan tilpasses ulike behov.

K-RAUTA

Cello Bambois pergola 2,8 x 2,8 m ser ut som bambus, men er laget av stål. Det UV-bestandige stoffet er i beige polyester, ca. 4 300 kr. Sofaen i serien koster ca. 5 400 kr, stolen ca. 2 000 kr og bordet ca. 1 000 kr, fra k-rauta.fi.

JYSK

HOU-settet består av to ulike moduler i aluminium og hardtre. 2-seters sofa 4 299 kr og divan 7 499 kr, jysk.no

De kremfargede stoffputene i Cydney-sofagruppen tilfører en lett eleganse til uteplassen. Vi anbefaler at du behandler dem med Softcare impregnering eller beskytter dem mot regn. Aluminiumsramme, flett i polyrotting. Ca. 19 500 kr, asko.fi

ASCO

FATBOY

Dagsenger blir stadig mer populære, noe som ikke er overraskende med tanke på den hotellaktige komforten de gir i hagene våre.

I Fatboys Paletti-serie kan du kombinere ulike sitteplasser og senger. De to modulene på bildet koster 17 522 kroner hos hultens.se. Over RST-stålrammen kan du velge en beige pute med regntett og vaskbart trekk, hovedsakelig laget av resirkulerte materialer.

Cello Natural er en 4-delt sittegruppe i FSC-sertifisert akasietre med en behagelig følelse som fremheves av vakkert buede overflater. Levetiden til møblene kan forlenges betraktelig hvis de beskyttes om vinteren og rengjøres og oljes minst én gang i året. Ca. 7 500 kr, k-rauta.fi.

Skap hotellfølelsen i din egen hage!

K-RAUTA

Lette aluminiumsrammer og luftig plastrotting gjør møblene enkle å håndtere, lette å flytte og godt egnet for nordiske forhold, noe som sikrer lang levetid. Vedlikeholdsfrie materialer gjør det enkelt å møblere hagen.

IKEA

Ikeas TEGELÖN med salongbord, lenestoler og sofa for fire personer. Det flettede setet gir en myk svikt når du setter deg. Ramme i pulverlakkert stål. 8 499 kr, ikea.no

Cello Soft hjørnesofa med sin stramme form har matt svart stålramme. Setene har polypropylenstoff, 12 cm tykke skumputer og armlener i polywood. Ca. 3 200 kr, k-rauta.fi.

Designset legger vekt på grasiøse former og luftighet.

K-RAUTA

Brandon-møblene er UV-bestandige, og laget i en slitesterk og fargerik plastblanding. Terrassesett 2+1+1+1, ca. 6500 kr, gul stol ca. 1100 kr, lahdesmaki.fi

SKOGSÖN hvilestol i metall tørker raskt og trenger, i likhet med plast, bare å tørkes av med en fuktig klut fra tid til annen. 1299 kr, ikea.no

IKEA

Hammock for to med stålramme, beige puter og baldakin i polyester. Størrelse 122 x 162 x 179 cm. Ca. 2 700 kr, k-rauta.fi

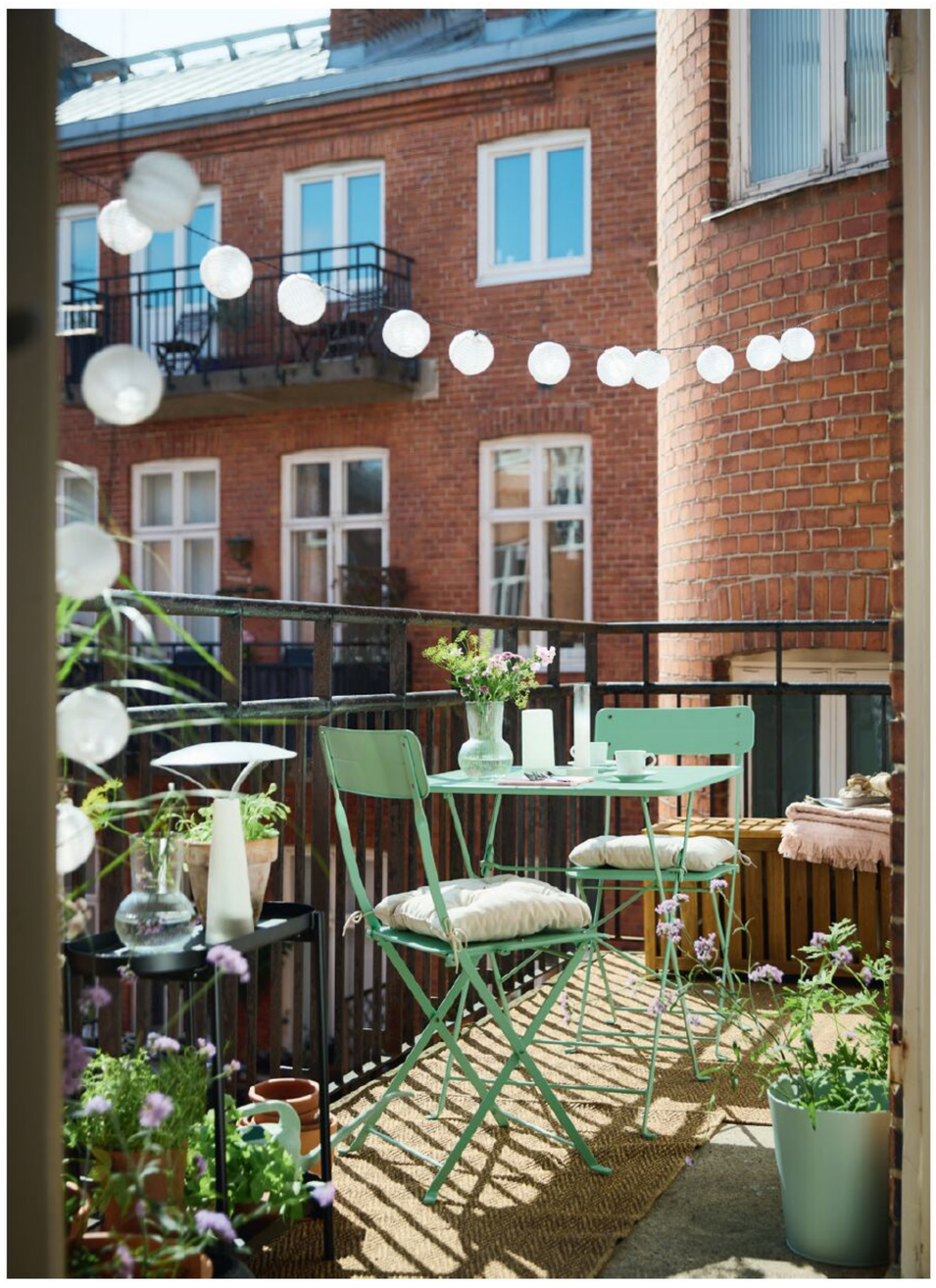

K-RAUTA

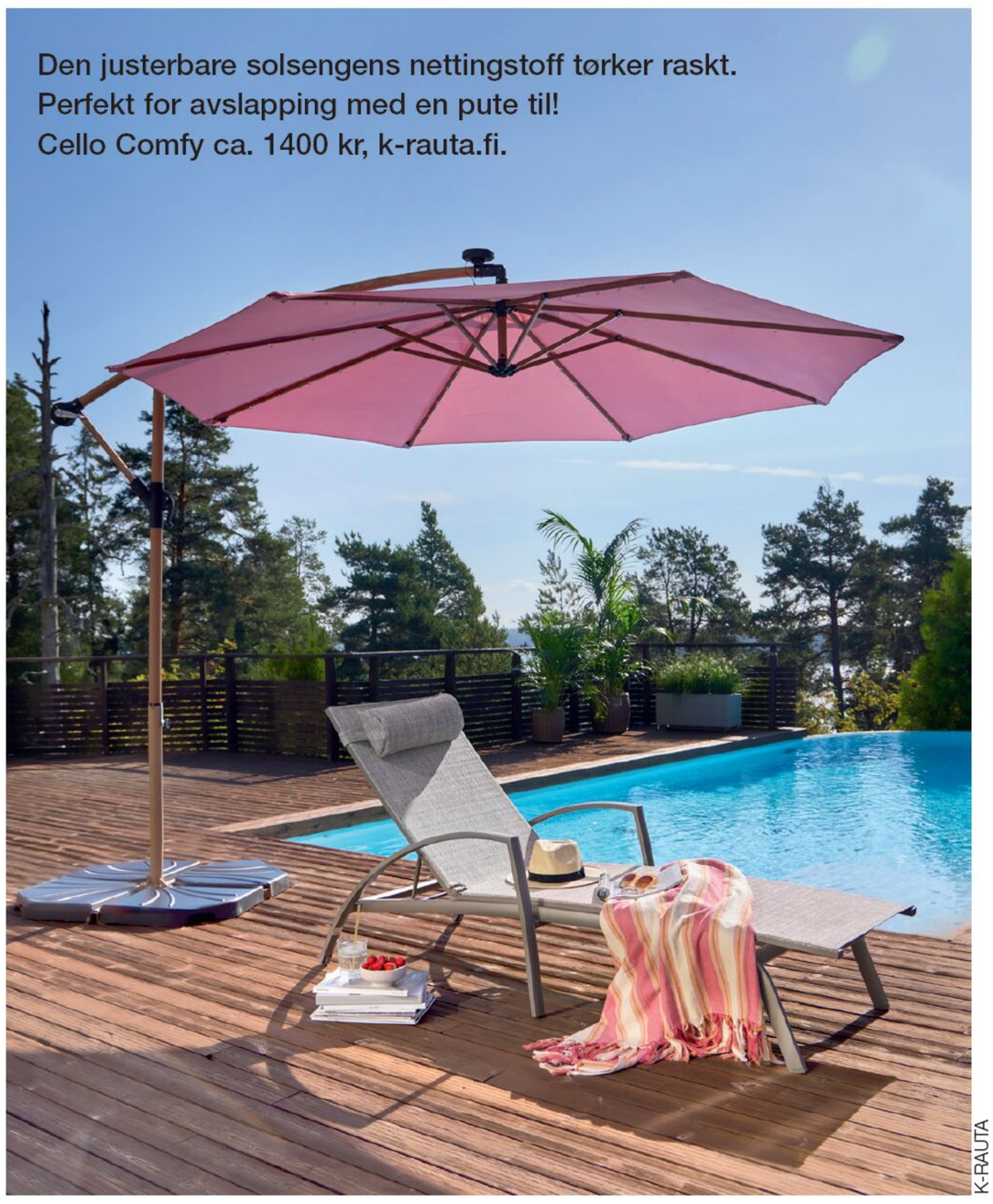
Sundsö cafésett er nett og fint på en liten balkong og enkelt å slå sammen. Pulverlakkert stål, 1397 kr, ikea.no

Farger gir friskhet og liv til hagedesign.

Ved siden av nøytrale farger har spesielt grønt dukket opp i dempede nyanser av oliven, salvie og skoggrønt.

IKEA

Den justerbare solsengens nettingstoff tørker raskt. Perfekt for avslapping med en pute til! Cello Comfy ca. 1400 kr, k-rauta.fi.

K-RAUTA

Nyt koselige sommerkvelder i den klassiske hagestolen Brea ved å plassere den ved et lite hagebord. Tradisjonelt design kombineres her med nye, bærekraftige materialer: aluminium og polyetylen. Ny grønn farge, ca. 3 700 kr, housedoctor.com

FASTLEGE

I tillegg til at møblene er kompakte, er det også praktisk at de kan stables og slås sammen når man skal innrede små terrasser og balkonger. Allsidighet er også er også en nøkkelfaktor.

DOBBIES HAGESENTER

STOKK-LINJE

Hive Cane-serien bringer bevegelse til terrassen og uteplassen. Den vakre gyngestolen er laget av Weave-rotting med en lett og slitesterk aluminiumsramme på innsiden. Også tilgjengelig i natur- og sandfarger.
Ca. 30 400 kr, kruunukaluste.fi

I designkolleksjonen Zon Denmark, som blant annet er tilgjengelig hos Nordic Nest, kan du for eksempel velge en stol til ca. 1400 kroner, et bord til ca. 3 000 kroner og en benk til ca. 3 000 kroner, og bruke settet også innendørs. Pulverlakkert metall.

ZONDENMARK

Det blir stadig vanligere med uttrekkbare bord, dermed fungerer møblene til ulike anledninger.

Utendørsaktiviteter krever ofte ekstra flater og oppbevaringsplasser. Sundsö er et slitesterkt skap for oppbevaring av ting på balkongen. Med de justerbare føttene får du det pent plassert. På toppen av skapet kan sommerblomstene komme ut i solen. 850 kr, ikea.no

Yttrup sammenleggbart bord trekkes raskt ut og gir plass til fire spisegjester, 75 x 126 cm (utslått). Aluminium og hardtre, 3499 kr, jysk.no

Det slitesterke Väsmanbordet kan trekkes ut av én person. Det måler 74 x 190 cm utslått og har plass til seks personer. 1835 kr, ikea.no

Det lysebrune, beisede konsollbordet i akasietre tar liten plass når det er klappet sammen. Passer like godt til drikke og snacks som til sommerblomster. Nämmarö, 955 kr, ikea.no

JYSK

Det runde hagebordet har plass til fire stoler etter eget ønske. Den grå bordplaten er laget av sement. Matchende understell i pulverlakkert stål. Ø 120, fås også i beige. 4 995 kr, jysk.no

K-RAUTA

Cello Jade-stolen er laget av FSC-sertifisert akasietre. Sete og rygg i flettet polyrotting, ca. 1180 kr per stykk. Passer til Jade-bordet, 90 x 160 cm, ca. 4 100 SEK, k-rauta.fi. Bordet skjermes av en hengende Cello Pisa-parasoll med LED-lys som lades med solenergi. Ø 3 m, 1400 kr.

JYSK

Gode stoler gjør utemåltidet til en fornøyelse, og et rundt bord bringer folk tettere sammen og gjør samværet mer avslappet. Når uterommet i tillegg kompletteres med tekstiler, belysning og andre små interiørdetaljer, blir måltidet en opplevelse.

Det er alltid en god idé å ha noen ekstra stoler. Brava er laget av pulverlakkert aluminium og ryggstøtten av polyester. Den leveres med puter av høy kvalitet med hurtigtørkende trekk. Og det beste av alt er at stolene er stabelbare.
1299 kr per stykk, jysk.no

Fantastisk FORVANDLING

112 Strandhus med stor terrasse
116 En hage midt i skogen
120 Fra åpen til intim hage
124 Et sted for utekvelder og grilling
128 Frodig rekkehushage uten plen

VIOLA NYGREN

Strandhus med
STOR TERRASSE

Familien ønsket å skape et feriehuskompleks med fokus på sosialt samvær. Opprinnelig lå familiens gamle sommerhus her, en liten fiskehytte på ca. 60 kvadratmeter, som ble bygget på 1960-tallet.

VED **MIRA HALONEN** TEKST **ELLA SPRINGARE / KESTOPUUTEOLLISUUS** FOTO **SAMULI AHTIAINEN FOTOGRAFI**

Sommerhuset i Rauma i Finland har vært i samme families eie siden 1960-tallet. En av eierne, interiørarkitekt Johanna Lehmuskallio, planla og gjennomførte en totalrenovering av eiendommen. Tanken var å skape et bygningskompleks bestående av et hovedhus og flere separate annekser, samlet rundt en stor terrasse. Denne løsningen skulle gjøre det mulig for flere generasjoner å nyte en avslappet ferie samtidig.

EN ATTRAKTIV OG KOMFORTABEL TRETERRASSE

Eiendommen har et variert terreng, med en naturlig sandstrand. De ulike bygningene er plassert rundt en stor terrasse. Her er det plass til sosialt samvær, grilling og middager, men også til å nyte havutsikten.

Siden den store terrassen skulle være det sentrale sosiale området, ble det lagt særlig vekt på materialvalget. Til å begynne med var terrassen dekket av svartbeisede granplanker, men de tålte ikke vær og vind og ble derfor erstattet med trykkimpregnert tre.

Etter tips fra en bekjent valgte de tradisjonelt trykkimpregnert treverk, som etter sigende skulle få en vakker gråfarge i løpet av et år eller to, etter påvirkning av solens UV-stråler og regn. På den måten ville de nye terrassene gli inn i det steinete landskapet og få en naturlig patina.

Det gamle trykkimpregnerte terrassefundamentet kunne brukes under den nye terrassen, noe som sparte både tid og penger. Terrassene og gangveiene ble ganske enkelt dekket med solide, brede planker som gir et rolig og helhetlig preg. Anlegget ble bygget i flere nivåer, og terrassene suppleres av opphøyde gangveier.

For å bevare åpenheten ble de planlagte rekkverkene erstattet med trapper. Et vakkert rognebærtre ble stående igjen på terrassen for å skape en grønn atmosfære og skygge for solen.

Terrassedekket får gråne en sommer eller to til. Overflaten er behandlet med ufarget treolje, noe som ikke forhindrer gråning, men som gir treoverflaten liv og gjør terrassen lettere å rengjøre.

Terrasseområdet ble bygget i flere nivåer for å skape en så naturlig helhet som mulig. Trykkimpregnert tre gråner når det utsettes for sollys.

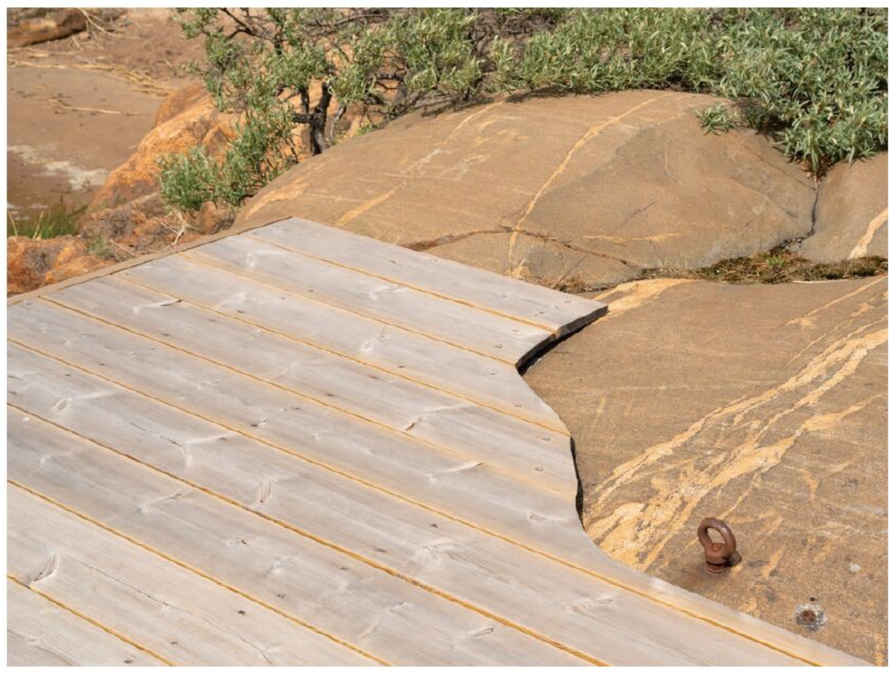

De nye bordene var enkle å montere oppå det gamle terrassefundamentet.

Den lyse terrassen gir et eksklusivt skandinavisk preg.

Terrassen er laget av solide planker, og komforten de gir har virkelig overgått eiernes forventninger. De lyse plankene blir ikke varme i solen, noe som gjør det behagelig å bevege seg mellom bygningene, selv barbeint. Terrassen har også gjort hagen mer anvendelig og allsidig, og mindre strandsand finner veien inn i husene.

I løpet av ett år har terrassedekket bleknet til en lys, innbydende gråfarge.

De stramme, mørke husene glir umerket inn i skogbrynet. Mellom husene er det skapt skjermede rom.

Hage

MIDT I SKOGEN

Annika og Nevzat bygde et hus på gården Kelonkallio i Orimattila i Finland. Huset ligger på en fjellrygg i et vakkert skoglandskap. Men de ville ha en ekte hage, og de ville gjøre det selv.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **VIOLA NYGREN** KILDE **LEA RAUTA**

Hagedesigner og
gartner **Lea Rauta**
designer unike hager
som tar hensyn til naturen
www.pihailo.fi

"Drivhus, terrasser, grønnsaksbed og masse herlige planter som passer inn i en naturlig atmosfære!" Dette var eiernes ønsker da Lea Rauta fra Pihailo startet planleggingen av skogshagen i Orimattila.

Møtet mellom natur og bygninger krevde nøye og dyktig planlegging for at resultatet skulle bli så smidig og fleksibelt som mulig. Ettersom eierne også hadde planlagt å utføre arbeidene selv, måtte løsningene tilpasses deretter.

VELLYKKET INTEGRERING I NATUREN

Den ferdige hagen strekker seg nå ut til sidene av bygningen og glir naturlig inn i det omkringliggende landskapet. De sosiale sonene er delt inn i to buede terrasser. Pergolaen er malt i samme farge som huset og er et skjermet sted for grilling, bespisning og avslapping i skyggen. Den andre terrassen er uskjermet for dem som ønsker å slikke sol.

Til hagens harde overflater ble det valgt stein, noe som passet innenfor et rimelig budsjett. Parkeringsplassen på forsiden er belagt med singel i en blandet farge. På de smalere stiene er det brukt singel med en størrelse på 8-16 mm. I midten av grusgangen er det lagt store, svarte skiferheller av typen Oriveden Sisu XL.

Noen av plantefeltene ble ikke tydelig avgrenset, slik at de skulle gi et mykere inntrykk, men de ble lagt litt lavere enn gangstiene for at regnvannet skulle renne av og utnyttes av annen vegetasjon.

Beplantningen langs stien fra forsiden til de sosiale sonene ble derimot kantet med Oriveen Sisu Neva-skiferstein. Beplantningen omfatter både stauder og ettårige planter.

På sørsiden av huset er det satt av mer plass til dyrking. Senere vil et drivhus og dyrkingskasser skape en vedlikeholdsfri og produktiv kjøkkenhage. Til dette formålet finnes det allerede et nedgravd Gardena-vanningssystem med bakkeintegrerte vannspredere.

Eierne ønsket en moderat belysning i hagen. Gangveiene er opplyst av Garden Lights Oberon stolpearmaturer, som eierne har montert selv, og noen Focus-spotlights.

De mektige klippene som gløder i varme farger, og de store natursteinene som er brukt både i plantebed og på de kuperte vollene, setter et karakteristisk preg på hagen.

På en klippe litt lenger unna huset ble det anlagt en naturlig bålplass. Og i fremtiden skal det også bygges en liten hagesauna med en sti gjennom skoglandskapet på tomten.

Du finner huset og hagen på Instagram under navnet @kelonkallio.

Hagens vegetasjon

Vegetasjonen består av tørke- og vindbestandige bartrær som einer og furu, naturbusker i myke former som kranstopp, agnbøk og bjørkespirea, stauder som blomstrer hele sommeren, og gress som svaier i vinden.

Rødmynte, tistel, løpstikke og mjødurt gir flotte farger, men er også viktige næringsplanter for insekter.

Frukt- og kirsebærtrær og bærbusker, som vokser seg større med tiden, hjelper også pollinatorer som trenger nektar og pollen om våren.

Fra åpen til INTIM HAGE

Hagedesign kommer ofte inn i bildet når man pusser opp huset, drenerer eller gjør andre endringer på tomten. I Hyvinkää førte endringen til at det ble skapt en intim og lun hage.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **VIOLA NYGREN** KILDE **LEA RAUTA**

All vegetasjonen har sine egne områder. Dekkbark holder ugresset nede.

Hagedesigner og gartner **Lea Rauta** designer unike hager som tar hensyn til naturen.
www.pihailo.fi

En familie i Hyvinkää i Finland befant seg i en situasjon der det gamle uthuset i bakgården, som hovedsakelig hadde fungert som bod, skulle fjernes og erstattes av en ny badstue og kontoranneks.

Dette var dermed det rette tidspunktet også for å redesgine hagen, ettersom hage og hus alltid danner en helhet. Innganger, trapper, terrasser og plassering av husene har en direkte innvirkning på hagens potensial.

EN PRAKTISK OG INNBYDENDE HAGE

Familien ønsket at hagen skulle være innbydende og funksjonell, med mer plass til sosialt samvær og lek. De ønsket at planter og materialer skulle være så enkle og praktiske å vedlikeholde som mulig.

Hagedesigneren skapte en intim hage for sosialt samvær mellom huset og det nye kontorannekset. Hagen ble delt inn i soner ved hjelp av beplantning og ulike dekker. Stien fra huset til hagen ble belagt med Lakka Antiikki-fliser fra Karelen. Den rødlige fargen på flisene matcher fargen på den eksisterende belegningen på forsiden.

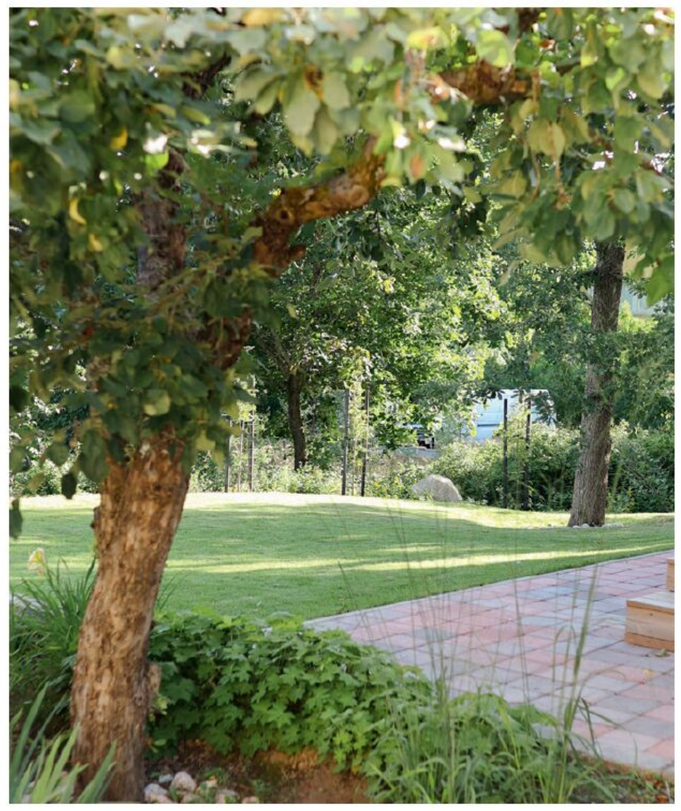
Noe av den gamle vegetasjonen ble fjernet, enten fordi den ikke passet inn i den nye planen eller av hensyn til byggingen. Et gammelt epletre ble stående igjen og dette er omkranset av et bed kantet med svart Lakka Antiikki-stein. Tradisjonelle stauder som som liljer, iris og storkenebb ble plantet her.

NYE MULIGHETER

I midten av hagen ble det anlagt en stemningsfull bålplass med svarte Sisu-skiferfliser fra Orivesi og knasende singel. Mer plass til sosialt samvær er det på terrassen ved husveggen, der det gamle, slitte terrassedekket ble erstattet og utvidet med en 3 x 4 meter stor pergola i tre, samt en levegg som skjermer for boblebadet.

Også forhagen ble fornyet med kantstein ny beplantning. Blant annet ble buskene i kantene av tomten supplert med slanke, søyleformede rognebærtrær. Til slutt ble plenen erstattet med ny ferdigplen.

Etter at hagen sto ferdig, har familien planlagt å kvitte seg med sommerhuset. Det trenger de nemlig ikke lenger, ettersom den nye hagen gir dem nøyaktig den samme følelsen som de har i sommerhuset!

Atmosfæren i hagen er fremdeles lys og åpen, til tross for at hagen nå er mer intim.

De steinlagte stiene er enkle å følge og lette å rydde for snø om vinteren.

Etter hvert vil klatreplantene som er plantet ved hver stolpe på pergolaen danne et grønt og skjermet uterom.

Et sted for utekvelder OG GRILLING

Noen ganger kan små grep gjøre en stor forskjell. Et godt eksempel er denne hagen hagen midt i Nurmijärvis landlige og skogkledde landskap.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **VIOLA NYGREN** KILDE **LEA RAUTA**

Hagedesigner og gartner **Lea Rauta** designer unike hager som tar hensyn til naturen. ***www.pihailo.fi***

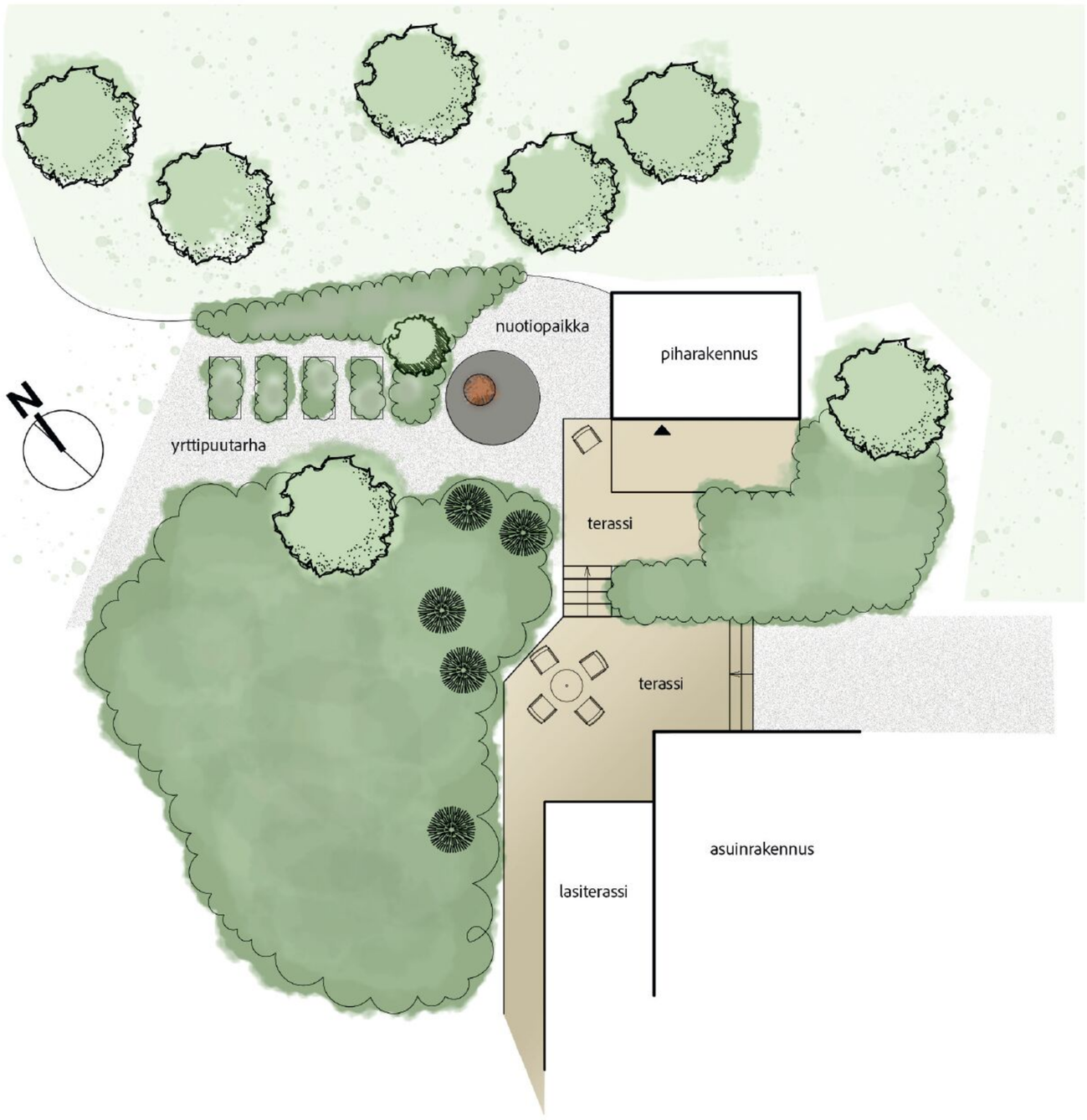
Det var ikke noe galt med husets eksisterende terrasse og hage, men Lea fra Pihailo skjønte umiddelbart hva beboerne mente da de sa at de savnet sitt eget hjørne for grilling og utekvelder. De ønsket seg en naturlig fortsettelse av terrassen foran huset. Heldigvis hadde hagen et større potensial for glede.

På det første møtet ble ideen om et utekjøkken født, og man fant en egnet plassering i skogkanten. De eksisterende fasadene ble ikke vesentlig endret, men stien til kjøkkenet ble terrassert med trapper og terrasser slik at sonene ble sømløst knyttet sammen. Den store treterrassen ble gjort mer åpen ved å endre retningen på plankene.

Bakken ved siden av utekjøkkenet ble dekket av singel i de samme blandede fargene som i de andre delene av hagen.

Ombyggingen ga eierne en ny sone for utekvelder og grilling.

Med det nye annekset, terrassen og beplantningen er hagen blitt en fantastisk oase.

Ved siden av utekjøkkenet skal det bygges en peis med skiferfliser.

Beplantningen ble planlagt med utgangspunkt i den eksisterende vegetasjonen, slik at mange av de gamle plantene ble brukt om igjen. Siden det er plantet relativt tett, er det ogsp lett å vedlikeholde. For å skape variasjon ble det plantet blant annet vintergrønn vikke og hagtorn. Videre er det plantet gress og hortensia, som gir et avslappet inntrykk. Stauder med ulike bladformer gjør bedene spennende.

Kasser på 2 x 1 meter gir plass til krydderurter og sommerblomster.

I tillegg til selve planleggingen på forhånd ledet Lea byggearbeidet gjennom hele prosjektet. "Sammen så vi hvordan planen ble realisert steg for steg, og hva som var neste trekk. Å designe og bygge opp en hage krever ikke alltid nøyaktige planer på forhånd; beplantningen kan for eksempel skisseres opp på stedet senere."

Hagen passer godt
sammen med skogen
og landskapet rundt.

Frodig rekkehushage
UTEN PLEN

I hagen til et 80-tallsrekkehus i Baggböle i Helsingfors var det bare plen og overgrodde hekker som minnet om noe grønt da landskapsarkitekt og hagedesigner Tiina Töyrä ble tilkalt.

VED **MIRA HALONEN** FOTO **TIINA TÖYRÄ**

Eierne av huset, en middelaldrende kvinne og hennes sønn, var lei av endeløs plenklipping og det faktum at hagen slett ikke var særlig innbydende i sin opprinnelige tilstand.

Et annet problem var at de viktigste oppholdsrommene (kjøkken og stue) lå i andre etasje, uten noen naturlig forbindelse til hagen – noe som bidro til at den ble lite utnyttet.

Tiina Töyrä er designer, interiørdesigner og miljøentusiast som realiserer kundenes drømmer både innendørs og utendørs med firmaet sitt Loistava Design ***www.loistavadesign.fi.***

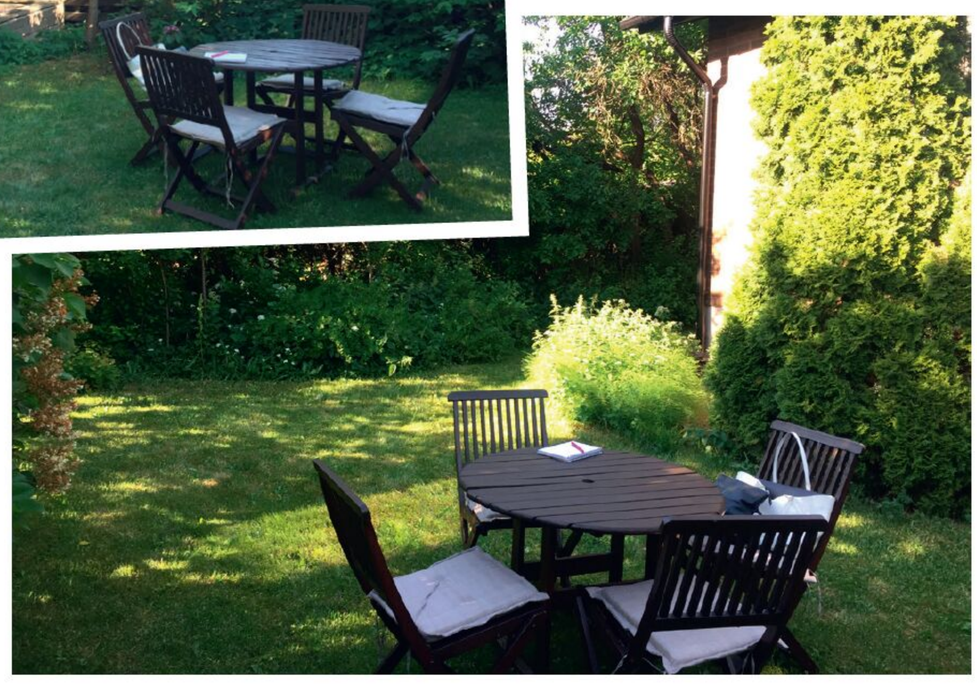
FOTO LARI JÄRNEFELT/
FELT PHOTOGRAPHY

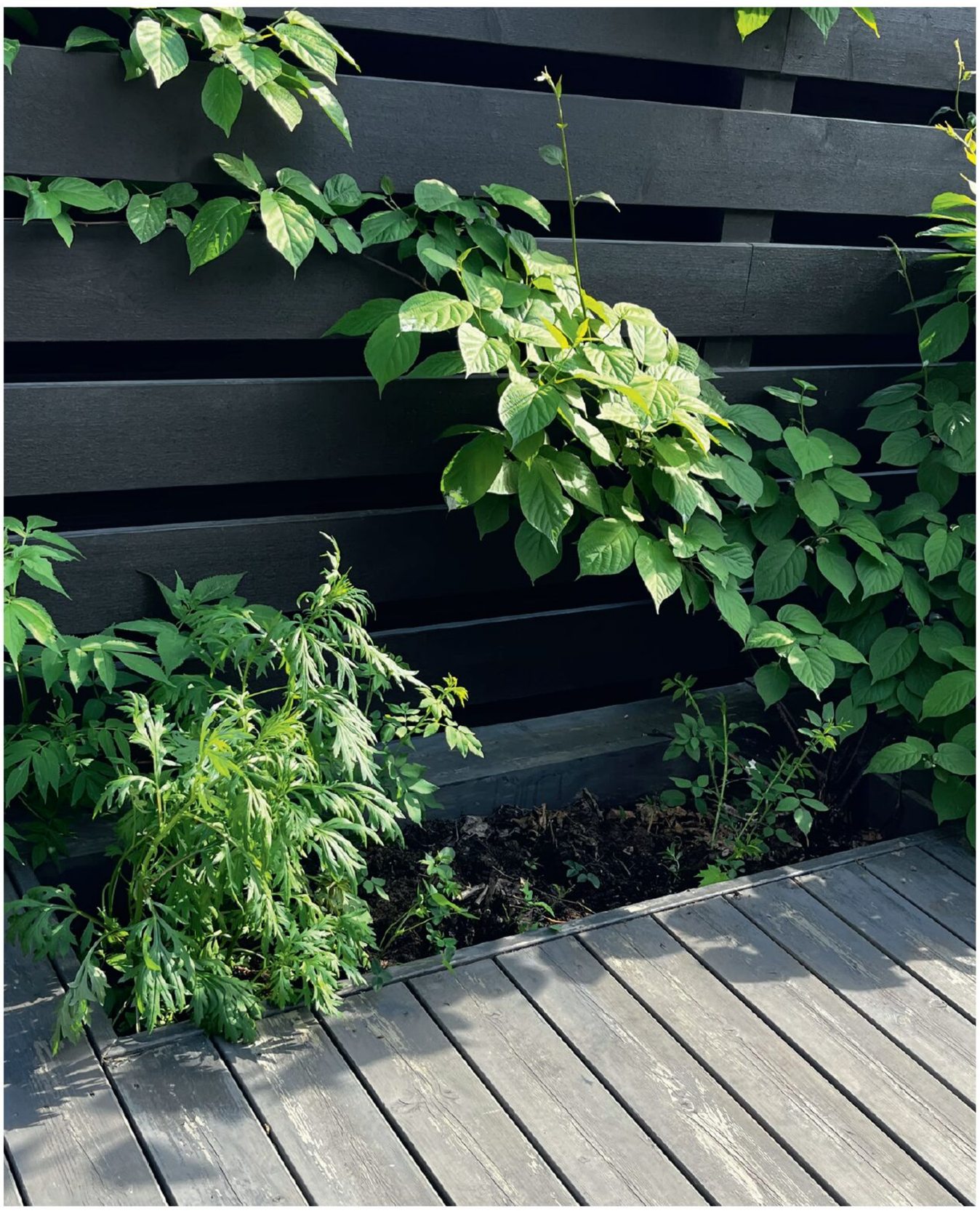

HAGEN FØR:

Utgangspunktet sommeren 2018, hvor anleggsarbeidet ble utført påfølgemde høst.

HYGGE OG SOLSKINN

Huset trengte drenering, og eierne bestemte seg dermed for å redesigne hele hagen samtidig, samt gjerdene til nabohagene.

I denne hagen ble hele plenen fjernet, og de forvokste buskene ble saget ned.

Det mest avgjørende grepet var at rekkverket på balkongen i andre etasje ble åpnet, og derfra ble det bygget en trapp direkte ned til hagen. Dermed ble hagen mer tilgjengelig.

Deretter ble det bygget en treterrasse med buede hjørner inntil huset, som har plass til både spisegruppe og sofagruppe eller solsenger.

Nedenfor den buede kanten av terrassen ble det lagt en platting av Rudus Luoto-betongheller. I skjøtene får urtene vokse fritt til en viss grad, for å myke opp uttrykket. Målet med denne belegningen og hele hagen for øvrig var å skape et naturlig, organisk design.

I tillegg ble det laget nedsenkede plantekasser på begge sider av terrassen. På gjerdet vokser det klatreplanter som skaper en frodig, grønn vegg. I kassene under balkongen dyrker eieren blant annet tomater.

Resten av plantene ble valgt slik at de skulle blomstre gjennom hele sommersesongen: Syriner, pioner og høsthortensia, samt ulike stauder som floks, timian og sølvarve. Det ble også plass til et par bærbusker langs den ene kanten.

Noen år etter hageforvandlingen forteller eieren at hagen virkelig har blitt mer brukt, nå som det er så lett å komme seg fra overetasjen og ned. De kan også møblere terrassen på ulike måter etter behov og stemning. Nå er hele hagen solrik og innbydende – sommeren gjennom.

Plantene i hagen trives, og terrassen har grånet pent.

terrasse
& hageliv

Sommeren er her, og vi guider deg gjennom de siste trendene innen utemøbler, planter og hagedesign. Her finner du herlig inspirasjon til vakre hager, som får deg til å ville tilbringe mer tid utendørs. I tillegg har vi samlet noen riktig lekre oppskrifter på deilig grillmat – perfekt å servere til venner og familie.

Skap din grønne drømmeoase og nyt sommeren i vakre uterom!

2025 / Kr. 169,90
ISBN: 978-82-8447-588-2
56001>
7 023060 035709